

DESTER

Nr. 12 • December 1970 • 70e Jaargang

Een inspirerende boodschap

VAN OUDERLING HOWARD W. HUNTER

van de Raad der Twaalven

Ik ben van mening dat de meeste mensen er strikt ethische opvattingen op na houden. Zij worden geleid door deze grote zedelijke leefregel: leef zo, dat je het beste in anderen wakker roept en daarom ook in jezelf. Dit is beslist een aanbevelenswaardig standpunt en als iedereen een oprecht besef had van die morele verantwoordelijkheid, zou dit de verhoudingen in onze gecompliceerde samenleving stellen op een hoger peil brengen.

Een ethische theorie vormt de grondslag voor een rechtvaardig bestuur en voor de formulering van een billijke en opartijdige toepassing van het recht. Dit is de basis voor alle zedelijke, maatschappelijke en economische stelsels. Wij zijn het er wel over eens dat de maatschappij door het naleven van strikt ethische voorschriften een hoge mate van volmaaktheid zou bereiken en dat vele hedendaagse vraagstukken zouden worden opgelost. Maar is ethiek alleen wel voldoende om onze doelstellingen in het leven te bereiken? Voor hen die niet geloven in een leven na de dood is ethiek wellicht voldoende om te beantwoorden aan de eisen voor gedrag en verantwoordelijkheid. Misschien zijn er ook wel mensen die in een leven hierna geloven, maar toch menen dat ethiek voldoende is om zalig te worden. Kan dit waar zijn zonder eveneens de andere geboden van God na te leven?

Er bestaat een groot verschil tussen ethiek en godsdienst. Er is onderscheid tussen iemand wiens leven zonder meer op ethiek is gegrondvest, en iemand die een waarlijk godsdienstig leven leidt. Wij hebben wel behoefte aan ethiek, maar de ware godsdienst omvat alle waarheid van de ethiek en gaat die verreweg te boven. Ware godsdienst wortelt in het geloof in een Opperwezen. De christelijke godsdienst berust op geloof in God de eeuwige Vader en in Zijn Zoon Jezus Christus en in het woord van de Heer zoals het voorkomt in de Schriften. Godsdienst gaat ook de theologie te boven. Het is meer dan enkel geloof in de Godheid; het is de toepassing van dat geloof. James E. Talmage heeft eens gezegd: „Iemand kan zeer ontwikkeld zijn in de theologie, maar toch op godsdienstig en moreel gebied in gebreke blijven. Indien wij de theologie als de theorie beschouwen, dan is de godsdienst de praktijk; is theologie het voorschrift, godsdienst is het voorbeeld.” (De Artikelen des Geloofs, blz. 9.)

Voor een christen blijkt ware godsdienst uit een waarachtig geloof in God en uit het besef dat wij voor onze daden en gedragingen aan Hem verantwoordig zijn. O

DE STER

VAN DE HEILIGEN
DER LAATSTE DAGEN

Officieel orgaan
van de Nederlandse Zending
en der Hollandse Ring

Nummer 12 · December 1970
70e Jaargang

Redacteur:

Peter Dalebout, president der
Nederlandse Zending,
Amersfoortsestraatweg 214,
Huizen (N. H.)

Coördinator:

H. Gout
Kerkelijk Vertaalbureau
Radesingel 26,
Groningen.

Correspondent voor de Hollandse
Ring: R. L. Schuurman,
Wagenbergstraat 77, Rotterdam.

„De Ster”, uitgegeven door De
Kerk van Jezus Christus van de
Heiligen der Laatste Dagen, ver-
schijnt eenmaal per maand.
Abonnementenprijs: f 6,— per half
jaar f 12,— per jaar.

Gironummer

Voor leden van de Nederlandse
Zending: 240615 — t. n. v. Neder-
landse Zending, Amersfoortse-
straatweg 214, Huizen (N. H.)

Voor leden van de Hollandse Ring:
1673338 t. n. v. Administratie DE
STER, Amstelveen.

Nadruk van de in dit nummer voor-
komende clichés is verboden.

Drukker:

Paul Giese KG, Offenbach a. d. M.
West-Duitsland.

Opmaak, illustraties:

PBO-Layout-Center,
Frankfort a. d. M.

INHOUD

De Heer heeft beloofd, president Joseph Fielding Smith	355
God heeft ons tot vrede geroepen, president Spencer W. Kimball	357
Camilla Eyring Kimball, een opmerkelijke vrouw, Mabel Jones Gabbutt	358
O moeders, wees op uw post, Richard L. Evans	361
In steen geklusterd, Paul James Toscano ..	362
Het Millennium, ouderling Alvin R. Dyer ..	365
Leren, bisschop John H. Vandenberg	369
Het opheffen van grenzen, Marion D. Hanks	370

Van Jozef leerde Hij het timmer- mansambacht, president S. Dilworth Young	371
Je bent een geschenk van jezelf	372
Randy Swanson	373
Geschenken die voor geen geld te koop zijn, Eleanor Knowles	374
Wie kan ik vertrouwen? William M. Dale ..	376
Voor u vandaag, president David O. McKay	378
De kleine STER: Een verbazingwekkende belofte, Margary S. Cannon	89
Kerstavond aan de oevers van de Amazone, Hazel Swanson	91

OMSLAG:

Harry Anderson, de schilder van het nu beroemde schilderij van Christus Die de apostelen ordent, dat dienst heeft gedaan in het mormoonse paviljoen op de wereldtentoonstelling in New York, kreeg later een opdracht voor acht schilderstukken voor het Bezoekerscentrum op het Tempelplein in Salt Lake City. Deze schilderijen tonen belangrijke gebeurtenissen uit het leven van de profeten uit verschillende bedelingen. Eén hiervan is gebaseerd op Jes. 7:14 en Jes. 9:5 en 6. Het laat zien hoe Jesaja, in tegenwoordigheid van twee getuigen, volgens een door hem ontvangen gebod, het blijde nieuws optekent dat de Heer hem en koning Achaz had bekendgemaakt aangaande de geboorte van de Redevoorst. De omslag van deze maand is ontleend aan een gedeelte van dit schilderij. O

De Heer heeft het beloofd

Dit is het seizoen dat de mensen hebben gekozen om de geboorte van Jezus de Christus te vieren. De sterfelijke geboorte van onze Oudste Broeder is voorzeker een hoogst gewichtige gebeurtenis in de wereldgeschiedenis. De Zoon van God kwam Zelf op aarde om ons door Zijn voorbeeld de weg tot het eeuwige leven te wijzen, en Hijzelf was vrij van alle zonde. *Wij kunnen ons niet verontschuldigen voor het overtreden van Gods wetten door te zeggen dat wij ze niet kennen.* Wij zijn niet onbekend met de dingen van God, want deze zijn ons bekendgemaakt sedert de dagen van Adam tot nu toe, en in de heilige Schrifturen te boek gesteld. Boodschappers uit de tegenwoordigheid van God zijn van de aanvang af naar de aarde gezonden om al wat onontbeerlijk is voor de zaligheid van de mens ingang te doen vinden in de harten der men-

DOOR PRESIDENT JOSEPH FIELDING SMITH

sen en aan hen te openbaren. Met al deze geboden voor ogen zijn wij zedelijk handelende personen, die aan de Allerhoogste verantwoording verschuldigd zijn en tot gehoorzaamheid verplicht. De voornaamste grondbeginselen van dit plan van zaligheid zijn:

1. Geloof in God, de Vader, in Zijn Zoon Jezus Christus, en in de Heilige Geest. (1ste artikel des geloofs.) Hen moeten wij aanvaarden als het besturend gezag in de hemelen. Zij regeren en besturen alle dingen. Zij zijn alvermogend, rechtvaardig en waarachtig.
2. Wij moeten de eindeloze verzoening van Christus aanvaarden, en geloven dat Hij de Verlosser der wereld is, zowel van Adams overtreding als van onze persoonlijke zonden, op voorwaarde van onze bekering. (2e en 3e artikel des geloofs.)
3. Wij moeten ons van al onze zonden bekeren en ons hart aan God geven, met het volle voornemen Hem te dienen.
4. Wij moeten door onderdompeling in water worden gedoopt voor de vergeving van onze zonden, door iemand die door God is geroepen en bekleed met goddelijk gezag om de verordeningen van het Evangelie te bedienen. (4e en 5e artikel des geloofs.)
5. De handen van hen die het gezag daartoe bezitten moeten ons op het hoofd worden gelegd, en door middel van hun bediening moeten wij de doop ontvangen met de Heilige Geest — de Geest der waarheid en der profetie, Die ons in alle waarheid leidt.
6. Wij moeten gewillig zijn de Heer met geheel ons hart, verstand en sterkte te dienen, en Zijn geboden zelfs tot het einde toe te onderhouden. (Zie L. & V. 4:2.)

Gij badt op eenen berg

*Gij badt op eenen berg alleen,
en . . . Jesu, ik en vind er geen
waar 'k hoog genoeg kan klimmen
om U alleen te vinden:
de wereld wilt mij abtterna,
alwaar ik ga
of sta
of ooit mijn oogen sla;
en arm als ik en is er geen,
geen een,
die nood hebbe en niet klagen kan;
die honger, en niet vragen kan;
die pijn, en niet gewagen kan
hoe zeer het doet!
o Leert mij, armen dwaas, hoe dat ik bidden
moet!* (Guido Gezelle)

Op deze wetten berust de zaligheid, en de beloofde zegeningen zijn voor alle mensen weggelegd. Deze voorwaarden zijn niet zwaar of smartelijk, en ze liggen in het vermogen van de zwaksten der zwakken, indien zij slechts hun vertrouwen in hun Verlosser willen stellen.

De Vader heeft bij monde van de Zoon beloofd dat al het Zijne zal worden geschonken aan hen die Zijn geboden nakomen. *Zij zullen toenemen in kennis, wijsheid en macht, voortgaande van genade tot genade, totdat de volle dag over hen zal aanlichten.* Door de heerlijkheid en de zegeningen van de Almachtige zullen zij *scheppers* worden. Alle kracht, heerschappij en macht zal hun worden gegeven, (zie L. & V. 132:19) en zij zullen de enigen zijn op wie deze grote zegening zal worden bevestigd.

Al wat de Vader heeft! De volle omvang van die belofte kan de sterfelijke mens in de verste verte niet begrijpen!

Om dit te verwerven moeten wij zijn als de nederige herders, die in het veld waren in de nacht van de geboorte van Jezus Christus:

„En ziet, een engel des Heeren stond bij hen, en de heerlijkheid des Heeren omscheen hen, en zij vreesden met grote vreze.

„En de engel zeide tot hen: Vreest niet, want, ziet, ik verkondig u grote blijdschap, die al den volke wezen zal;

„Namelijk dat u heden geboren is de Zaligmaker, welke is Christus, de Heere, in de stad Davids . . .

„En van stonde aan was er met den engel een menigte des hemelsen heirlegers, prijzende God en zeggende:

„Ere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen.

„En het geschiedde, als de engelen van hen weggevaaren waren naar den hemel, dat de herders tot elkander zeiden: Laat ons dan heengaan naar Bethlehem, en laat ons zien het woord, dat er geschied is, hetwelk de Heere ons heeft verkondigd.“ (Luk. 2:9-11, 13-15.)

Ter verkrijging van deze belofte moeten wij zijn als de geleerde wijzen die uit het Oosten naar Jeruzalem kwamen, „Zeggende: Waar is de geboren Koning der Joden? want wij hebben gezien Zijn ster in het Oosten, en zijn gekomen om Hem te aanbidden.“ (Mt. 2:2.)

In deze feestdagen stem ik in met de heiligen over de gehele wereld in het uitspreken van mijn dankbaarheid voor de geboorte van Gods Eniggeboren Zoon. Mag ik u allen mijn beste wensen aanbieden, en ik bid dat onze hemelse Vader moge voortgaan u te zegenen naar mate u ernaar streeft Hem te dienen en Zijn geboden te onderhouden. ○

God heeft ons tot vrede geroepen

(I Kor. 7:15)

DOOR PRESIDENT
SPENCER W. KIMBALL
van de Raad der Twaalven

Is de vrede van de aarde geweken? Behoort rust tot een welhaast vergeten verleden? Zijn orde en recht slechts dierbare herinneringen geworden? Waar is de vrede gebleven?

Wat hebben wij met die kostbare vrede gedaan? De Heer heeft ons deze gegeven tot een duurzame bezitting en zegen. „Mijn vrede geef Ik u,”¹ zo sprak Hij tot ons. Hij heeft het recept ervan samengesteld, de bestanddelen doorengemengd en ons het resultaat kosteloos aangeboden.

„Vrede laat Ik u,” liet Hij erop volgen, en schonk ons die vrede als een blijvend bezit, zo lang wij het verdienden. Het was niet voorbestemd om te worden verloren of verkwist.

Waar is dan die kostelijke vrede, die ons zo mild en onbaatzuchtig werd geschonken? Hebben wij hem soms verloren in onze haastige jacht naar ons volle aandeel in de wereld en hetgeen zij te bieden heeft?

„Uw hart worde niet ontroerd,” sprak de Meester. Hoe goed wist Hij dat wij, als wij de kunst om vrede te sluiten zouden verliezen, ons om en om zouden wenten in het slijk der beproevingen! Wanneer wij het een of het ander kunnen krijgen, maar niet beide, wat moeten wij dan kiezen? De wereld biedt het ene, de hemel biedt het andere.

„En (het) zij niet versaagd.”

Lijden wij onder tegenspoed, terwijl vrede ons blijdschap zou kunnen geven? Moeten wij onze deuren op slot doen om ons te beveiligen tegen onze

medereizigers? Zijn wij op het trottoir veilig voor onze medemensen? Kunnen kinderen nog lachen, kan de jeugd nog zingen en kunnen gezinnen samen opgroeien zonder strijd en zonder vrees?

Heeft veiligheid plaats gemaakt voor angst? Moet de politiemacht worden vermenigvuldigd, en moet de snoadaard in zijn misdadigheid worden beschermd, terwijl het gekrenkte slachtoffer zonder recht op schadevergoeding lijdt?

Laten wij de onschuldige wegwijnen achter slot en grendel in verzekerde bewaring, terwijl de schuldige vrij rondloopt? Wat voor een vrede gaf Hij ons en liet Hij ons na?

„Niet gelijkewijze de wereld hem geeft, geef Ik hem u.” Geen munitie-opslagplaatsen, kanonnen, bommen en schuilkelders, geen gevangnissen, politie, rechtbanken en advocaten. Dat is de soort vrede die de wereld ons biedt.

„Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat gij in Mij vrede hebt,”² zei Hij, waarmee Hij bedoelde dat wij als Hij moesten zijn, Zijn geboden moesten naleven, onze naasten moesten liefhebben en in Zijn voetstappen moesten lopen. Dat is die vrede welke Hij „Mijn vrede” heeft genoemd.

Als u mij vraagt: „Waar is de vrede?” dan kan ik u zeggen dat ik die eens in al zijn majesteit heb gezien.

Daar stond zij, die liefvallige Duitse vrouw, aan de toonbank van de gardebrigade in de Zwitserse tempel. Ze le-

verde juist de tempelkleding weer in, die ze had gebruikt voor de eerste zitting in de nieuwe tempel. Ze was van middelbare grootte en indrukwekkend in haar koninklijke waardigheid. Ze had gewoond in dat deel van Duitsland, waar de tweede wereldoorlog zijn zwaarste toelad had geëist. Ze had de oorlog van zijn bloedigste kant leren kennen en de ergste verschrikkingen meegemaakt. Haar haren waren voortijdig vergrijsd, hoewel ze nog geen vijftig was. Ze droeg de sporen van lichamelijke ontbering en haar gelaats-trekken getuigden, alsof het met onuitwisbare inkt daarin was getekend, van geestelijk lijden, zielsangst en verdriet.

Ze was in donkere hoeken weggekropen wanneer het geluid van de sirenes van de Nazi-stormtroepen de straat in opschudding bracht. Ze was de schaduwen gevolgd om voor een pondje vis naar de markt te gaan en had bij de levensmiddelenzaken uren in de rij gestaan voor een brood waarvoor met bijjetten van een miljoen mark moest worden betaald.

Met gevoelens van hoop en vrees had zij haar geliefde vaarwel gezegd, toen men hem liet afmarcheren naar de slachting. Vol ontzetting had zij zich tegen de grond gedrukt toen de bommenwerpers neergierden in hun dood en verderf zaaïende duikvluchten. Ze had de eindeloze uren geteld van de ene aanval tot de andere.

Ze had oneindig lang en vruchteloos gewacht op brieven of berichten van

haar geliefde man. De dagen regen zich aaneen tot weken en de weken tot maanden en zelfs tot eindeloze jaren; juist toen het scheen alsof de innerlijke folteringen en de spanning

ondraaglijk zouden worden, was de wapenstilstand gekomen. Daarmee kwam ook de lijst van de gewonden, de vermisten en de doden, en zie, daar stond de naam van haar geliefde bij de doden.

Waar zijn lichaam was gebleven kon ze niet vermoeden, maar er was althans een einde gekomen aan de onzekerheid. Ze was nu weduwe. Ze moest nu de feiten onder ogen zien en zich schikken in het onvermijdelijke. Alleen moest ze in haar sterfelijk leven verder om voor eeuwig te leven. Alleen het Evangelie had haar staande gehouden in de beproevingen en verschrikkingen, en in het lijden van de afgelopen maanden. Ze moest nu zo leven dat de beloofde hereniging verwezenlijkt zou kunnen worden. Ze moest bereid zijn wanneer de tempel werd gebouwd.

En nu was ze hier in de nieuwe tempel in Zollikofen. Ik had haar kort tevoren in haar eigen gemeente ontmoet, toen ze vol hoop was geweest. Nu zag ik haar in de VERVULLING van haar diepste verlangens. Het plaatsvervangende werk was verricht. Ze was nu aan haar geliefde echtgenoot verzegeld. Haar gelaatstrekken waren nu verzacht. Warm klonk haar stem toen ze tot mij zei:

Laat de oorlogen nu maar komen als het moet. Laat de bommen exploderen en verwoesting brengen. Laat de rijen voor de levensmiddelenzaken maar langer worden. Laat het puin zich ophopen. Laat het geschut maar vuren! Laat de dood maar naderen! Laat komen wat komen moet. Ik ben bereid. Ik ken mijn God. Ik heb mijn Heer Jezus Christus lief. Ik ben voor eeuwig aan mijn levensgezel verzegeld. Nu kan ik alles verdragen. Ik heb er vrede mee.

Zo zag ik haar in haar waardigheid en trots. Ik zag haar in haar vrede, en toen kwam het mij voor alsof ik Hem hoorde zeggen:

... Hoe liefelijk zijn de voeten dergenen, die vrede verkondigen! Want het Koninkrijk Gods is niet spijs en drank, maar rechtvaardigheid, en vrede, en blijdschap, door den Heiligen Geest. (Rom. 10:15; 14:17.)

1 Joh. 14:27.
2 Joh. 16:33.

Camilla Eyring Kimball, een opmerkelijke vrouw

DOOR MABEL JONES GABBOTT
manuscript-redactrice

*Camilla Eyring Kimball. (2)
Camilla (vierde van links) met vriendinnen
in Colonia Juarez (Mexico), 1910. (1)
Mej. Camilla Eyring (Kimball) met haar
huishoudklas van de Millard Academie in
Hinkley (Utah). (4)
President en zuster Kimball met hun vier
kinderen en hun eerste kleinkind. (5)*

„Ik ben tot het inzicht gekomen,” zegt Camilla Eyring Kimball, „dat mijn gezin mij in het leven het dierbaarst is, mijn kostbaarst bezit. Ons leven gaat geheel op in onze kinderen; hun vreugden en verdrietelijkheden, hun successen en teleurstellingen vormen ons leven. Zij zijn voor ons het een en het al. Ik zou alleen graag willen dat onze familieleden — de kleinkinderen, de neefjes en nichtjes — niet zo overal verspreid woonden. Het schijnt dat de gezinnen tegenwoordig beweeglijker zijn — toen ik een kind was waren ze hechter aaneengesloten. Wij moeten met onze bloedverwanten evenzeer omgang zoeken en hun genegenheid trachten te winnen als met onze vrienden. Wij leren onze eigen familieleden niet kennen zo lang wij daar geen moeite voor doen.”

Camilla's ongewone kinderjaren brachten haar onder onvergetelijke omstandigheden in innig contact met haar neven, nichten, grootouders, ouders en alle overige familieleden. Ze werd

Zielgedichtjes

God geeft den tijd bij dag en jaar,
ach neen, bij kleine tikskes maar,
en 't laatste tikske komt aler
men 't peist of weet, eilaas, te zeer!
De wijzer wijst elke uur en tijd,
maar de uur niet dat gij schuldig zijt
te sterven! Zijt dus voorbereid,
de wijzer wijst naar de eeuwigheid.

Hoe hooge en schoon
zij blad en kroon,
hoe vol van levenskrachten;
hoe fel gegroeid,
hoe blij gebloeid,
en wilt het al niet achten!
Het keeren van
den zomer kan
doen sterven en doen vallen
het jongste schoon,
de blijdste kroon,
de vroegste jeugd van allen.
Gij hebt, o Heer,
nog vooraleer
zij vallen zou, gevangen
heer schoone ziel,
en, eer ze viel,
bleef ze in uw handen hangen!

(Guido Gezelle)

Spencer en Camilla Kimball in Pompeji, Italië (Juli 1937). (3)

3

„Populair jong paar trouwt“ de heer en mevvr. Spencer Kimball (1917). (7)

Camilla, één jaar oud in Colonia Juarez. (8)

8.

Camilla met haar broertje Henry en zusje Mary. (6)

geboren als dochter van Edward Christian Eyring en Caroline Romney Eyring, in Colonia Juarez, Chihuahua (Mexico) en gedoopt in de rivier Piedras Verde, waarvan ze zich herinnert dat het water een ijsrand had. Tot omstreeks 1910 bewoonde het gezin een huis van rode baksteen op de oostelijke oever van de rivier, die het dorpje Colonia Juarez in tweeën splitste. Camilla ging naar school in het wijkgebouw; de kerkklok, die in het dorp de tijd aangaf, riep de kinderen naar school. („Ik krijg nog altijd een gevoel van heimwee, als ik een kerkklok hoor luiden,” herinnert ze zich.)

Over de rivier Piedras Verde was een hangbrug, waar Camilla overheen ging wanneer ze na schooltijd bleef spelen bij Augusta Ivins, wier familie ten westen van de rivier woonde. Tot de regels van haar huis behoorde de bepaling dat ze bij zonsondergang thuis moest zijn. Nu ging ten huize van de Ivins de zon eerder schuil achter de westelijke heuvels, en als Camilla dan

zo hard als ze kon over de hangbrug holde, kon ze tegen zonsondergang juist haar ouderlijke woning halen. Als ze bleef treuzelen, wat wel eens gebeurde, kreeg ze „een flink pak slaag van mama.”

„Mama” was Caroline Romney, een dochter van Miles Park Romney en Catherine Cottam Romney. Zij was in St. George geboren en was daarna met haar familie verhuisd naar St. John’s in Arizona, waar haar vader een krant drukte, nl. de *Orion Era*. Later verhuisden ze naar Mexico. Edward Christian Eyring, de vader van Camilla, was een zoon van Henry Eyring, die in 1862 was opgeroepen om te gaan helpen koloniseren in St. George (Utah). In 1887 was grootvader Henry Eyring met zijn gezin naar Mexico verhuisd.

Op zekere dag bracht bisschop Miles Romney de jonge Edward Eyring mee naar zijn woning in Mexico, als gast op een galafestje. Caroline en haar moeder waren in de tuin aan het bloe-

men plukken, toen ze kwamen aanrijden. Met de eerste blik die werd gewisseld tussen Caroline Romney en Edward Eyring was Camilla’s toekomstige leven bezegeld. Haar naam, Camilla, waarvan de betekenis „een aanwezige bij een offerande” is, wint nog aan betekenis wanneer men alle facetten van het leven van deze opmerkelijke vrouw kent.

Caroline en Edward Eyring verschafte Camilla een blijde, veilige jeugd in Colonia Juarez, waar uitstapjes, vijfjes, opvoeringen van toneelstukken van Shakespeare, wekelijkse dansavonden en schoolfeestjes allemaal gericht waren op de gezinsgemeenschap. „Het heeft voordelen,” meent zuster Kimball, „als je leven zich uitstrekt van de dagen van paard en rijtuig tot in het tijdperk van straalmotoren. Alleen door middel van tegenstellingen kunnen wij iets ten volle waarderen. Ik schiep er behagen in mijn kinderjaren te doen herleven, die ik heb doorgebracht in een tijd waarin het gezin zelf-

standig in zijn eigen behoeften kon voorzien en de kleine gemeenschap één groot gezin was."

Ze herinnert zich dat ze dikwijls hun eigen toneelstukken en cantates schreven, en de ter plaatse geproduceerde toneelvoorstellingen waren hoogst interessant. „Grootvader Romney was een groot Shakespearevertolker," herinnert ze zich. Elk talent kreeg bij hen een kans. „Wij werkten met onze eigen leeftijdsgenoten in groepsverband samen om voor ons eigen amusement te zorgen."

Deze ongewoon intieme kameradschap in de afgelegen nederzetting werd door de Mexicaanse burgeroorlog verstoord. Camilla herinnert zich de jaren van guerrilla-oorlogvoering, toen er telkens bandieten in het dorp kwamen, die zichzelf dan bedienend van alles wat zij hebben wilden uit het plaatselijke warenhuis, of door de weiden reden waar het vee liep te grazen en net zoveel dieren doodschoten als ze nodig hadden. Tegen de zomer van 1912 moesten de heiligen hun woningen verlaten. „Dat was een droevige tijd," zei ze, „je tehuis en veilige geborgenheid zo plotseling en slecht voorbereid te moeten verlaten." De dag vóór hun vertrek hadden ze nog 100 literpotten bramen gewekt. Deze verborgen ze onder de vloer van de veranda, want hun vader dacht dat ze wel binnen een paar weken terug zouden zijn.

Camilla was toen 17 jaar, de oudste van het gezin, en ze herinnert zich nog die zomer in El Paso, het overvolle kamp voor de vrouwen en kinderen, de verschrikkelijke hitte, en het voedsel dat hun door de regering werd verstrekt. „Het Rode Kruis bracht de dagrantsoenen voor de geëvacueerden," zei ze, „en die tarwevlokken en zalm in blik vervelden me zo." Tegen oktober hadden ook de mannen Mexico verlaten, waar ze grote landbouwbedrijven met zwaar verlies moesten achterlaten.

Als onderdeel van de schadeloosstelling door de Mexicaanse regering werden kosteloze spoorwegkaartjes naar elke willekeurige staat in de Unie ter beschikking gesteld van die mormonen die vrienden of bloedverwanten hadden die borg voor hen wilden staan. Camilla reisde per trein naar

Provo in Utah, om te gaan inwonen bij haar oom Carl Eyring en de aan de Brigham Young universiteit verbonden middelbare school te gaan bezoeken. (Ze had toen reeds twee klassen doorlopen van de middelbare school aan de Academie van de ring Juarez.)

De herinnering aan die eerste schooldagen in Provo ontlokt zuster Kimball een glimlach. Het was een tijd waarin de lengte van de rokken aan veranderingen onderhevig was, en ze had El Paso verlaten met twee nieuwe jurken en een mantel, alles kort, om tot de ontdekking te komen dat de rokklengte dat najaar tot aan de enkels moest reiken. Het was al bijna Kerstmis voordat haar moeder genoeg stof had kunnen krijgen om twee andere japonnen voor haar te maken met een rokklengte volgens de nieuwe mode. De mantel was nog kort en die moest ze toch maar dragen. „Nu lach ik erom," zegt ze, „maar voor een 17-jarige was het toen een tragedie."

Dat waren dagen vol spanning en moeite om zich aan te passen. Camilla werkte lange uren om haar kost en inwoning te kunnen betalen en er nog wat bij te kunnen verdienen voor haar schoolopleiding. Het prettige, geboegen leventie dat ze had gekend was nu voorbij, maar een gelukkig leven, zo had ze langzamerhand wel geleerd, wordt niet op een bepaalde leeftijd ingeluid met tromgeroffel en trompetgeschal. „Het begint van jaar tot jaar vastere vorm voor ons aan te nemen, het groeit bij stukjes en beetjes, totdat wij tenslotte beseffen dat wij het hebben. Een gelukkig leven vind je niet zo maar," zegt ze, „maar je moet het zelf maken."

Camilla begon voor zichzelf een gelukkig leven te maken. In juni 1914, toen ze aan de middelbare school was afgestudeerd, had ze tevens een cursus doorlopen met als hoofdvak huishoudkunde, en een speciaal diploma behaald dat haar het recht gaf aan de kerkelijke vakscholen les te geven. Ze bracht een zomer door aan de universiteit van Californië in Berkeley, en bezocht de wereldtentoonstelling in San Francisco. Later gaf ze les aan de vakscholen van Thatcher (Arizona) en van Hinkley (Utah), resp. de Gila Academie en de Millard Academie. Ook verbleef ze een jaarlang in Logan

(Utah), waar ze de hogere landbouwschool van de staat Utah bezocht (de tegenwoordige staatsuniversiteit van Utah). Op 16 november 1917 trad ze in het huwelijk met Spencer W. Kimball.

De Kimballs vestigden zich metterwoon in Arizona, waar hun vier kinderen werden geboren. Ouderling Kimball werd benoemd tot districtsbestuurder van het Rotary genootschap¹ tegen hun vele prachtige reizen opleverde, waaronder in 1937 een rondreis door 13 Europese landen, en drie reizen naar Palestina. Ze waren juist verhuisd naar een nieuwe woning in Safford (Arizona) toen in 1943 „dat beslissende telefoongesprek kwam, dat onze hele levensloop veranderde. Spencer werd geroepen om lid te worden van het Quorum der Twaalf Apostelen van de Kerk." Zo verhuisden de Kimballs naar Salt Lake City, waar een nieuw hoofdstuk in hun leven begon. Zuster Kimball is altijd een trouwe steunpilaar geweest voor haar zeer bezette, succesvolle echtgenoot, die altijd een volijverig dienaar van het algemeen welzijn en van de Kerk is geweest. Overal waar ze gewoond hebben, heeft zij ook op intelligente en godvruchtige wijze deelgenomen aan het gemeenschapsleven en haar steentje bijgedragen. Toen in juni 1958 aan president en zuster Kimball de eervolle onderscheidingen van meester m-man en gouden arenleesster werden toegekend, werd er van Camilla gezegd: „Ze wordt het dienen van anderen nimmer moe, en in het bijzonder het goeddoen aan mensen die misschien door anderen worden vergeten. Overal waar ze is, straalt ze de geest van het Evangelie uit. Wie in de gelegenheid is geweest haar goed te leren kennen is inderdaad een rijk mens. Zij bezit dat zeldzame evenwicht van wereldwijdsheid en nederigheid, geserveerdheid en vriendschappelijkheid, waardoor een grote en ongewone persoonlijkheid wordt gekenmerkt."

Zuster Kimball heeft altijd met genoeg haartalenten en haar academische opleiding aan anderen meegedeeld. Door omvangrijk dienstbetoon heeft zij bijgedragen tot de huishoudkunde. Haar boekenkennis en uitgebreide lezenheid hebben de groei en ontwik-

keling van bibliotheken gesteund. Als presidente van het verbond van vrouwenverenigingen in Oost-Arizona is ze een bron van inspiratie geweest voor haar clubgenoten. Ze is werkzaam geweest in het genootschap voor de kankerbestrijding en heeft een rol gespeeld bij de schooltelevisie als vertegenwoordigster van een discussiegroep voor de bespreking van beroemde boeken.

Op haar lijstje van liefhebberijen staat lezen bovenaan (zij is altijd een zeer gezien voorlezeres geweest bij openbare gelegenheden en toneelvoorstellingen), en op de tweede plaats komt haar handwerkunst (ze heeft prijzen gewonnen op staatstoonstellingen voor kant- en haakwerk). Ze houdt veel van reizen, vooral met haar gezinsleden, en ze heeft zilveren lepeltjes en beeldjes uit de hele wereld verzameld.

Vóór haar twintigste levensjaar gaf zuster Kimball reeds les aan een klas volwassen vrouwen, die oud genoeg waren om haar moeder te zijn, en volgens haar zeggen was ze toen zo vermetel om te menen dat ze hen niet alleen kon leren eten koken en huishouden, maar ook hoe ze hun kinderen moesten opvoeden. Nu, 50 jaar later en nadat ze zelf een gezin heeft grootgebracht, zegt ze dat ze niet zo vrijpostig zou zijn iemand te willen voorschrijven hoe men dit moet doen. Toch getuigt haar zeer hoogstaande en geslaagde gezin wel voor haar. Dit omvat Spencer LeVan Kimball, Olive Beth Kimball Mack, Andrew Eyring Kimball en Edward Lawrence Kimball. „Ergens heb ik het gevoel,” zegt ze, „dat wij heel gelukkig zijn dat wij vier prachtkinderen hebben, allemaal academisch gevormd en in de tempel getrouwd met keurige echtgenoten, die ons 27 fijne kleinkinderen hebben geschonken.

„Ik ben dankbaar voor de prachtige moderne geriefelijkheden en voor alle boeiende ontwikkelingen die de hedendaagse wetenschap ons heeft gebracht,” vervolgt Camilla Eyring Kimball, „maar ik weet dat deze niet automatisch tot geluk leiden. Het drukke, onafhankelijke leven in de dagen van weleer bracht bepaalde voordelen met zich mee. Iets van dat eenvoudige leven kan heroverd worden bij kam-

peertochten met het hele gezin en bezoeken aan landelijke streken. Dergelijke ervaringen moeten ons leren opnieuw de waarde van de dingen te bepalen en ons eraan herinneren dat wij onze weelde-artikelen niet als vanzelfsprekend mogen gaan beschouwen of als het allerbelangrijkste. Geluk

wordt teweeggebracht in mensenhart, niet door vluchten naar de maan of naar Mars, maar in de voldoening die een volwassen instelling tegenover het leven ons kan schenken.”

1 Rotary — een internationale vereniging van vak- en zakenlieden.

O moeders, wees op uw post

DOOR RICHARD L. EVANS

Een poosje geleden zag ik hoe twee duiven bezig waren een primitief nest te bouwen in de rustige afzondering van een muurspleet aan de buitenkant van een van mijn ramen. Het was winter. Het was koud. In die tijd moet er moeilijk voedsel te vinden zijn geweest. Het was de moeder die steeds op haar post bleef. Het was de moeder die haar terrein verdedigde als ik te dicht in de buurt kwam. Het was de moeder die de wacht hield en alle elementen trotseerde om haar nest te verwarmen totdat haar twee jonge vogeltjes veilig en wel uit de dop waren gekomen. Het was de moeder die op de een of andere manier aan voedsel wist te komen en ze net zo lang voerde tot ze zelfstandig konden vliegen. Het was de moeder die stand hield en mijn diepste respect won voor haar onfeilbare plichtsbetrachting. O, wat kunnen wij een bewondering hebben voor die diertjes die het moederinstinct in hen zo trouw blijven volgen. In velerlei opzicht zijn het altijd de moeders geweest van alle tijden en plaatsen, die op hun post waren wanneer en waar ze nodig waren, altijd. Wat is het heerlijk een moeder te vinden die waakzaam zit te wachten, die op haar post is, als de kinderen thuis komen en vragen:

„Waar is moeder?” — moeders die de persoonlijkheid van hun kroost kneden, hun karakter vormen, hun toekomst richting en vorm geven, die van hun thuis een vredig en genoeglijk plekje maken, die kunnen luisteren en in alles delen, die maatstaven bepalen, raad geven en bemoedigen, en hun kinderen doen beseffen dat men op hen gesteld is. Moeders zijn het hart van het huiselijk leven — nederige, trouwe, bescheiden moeders — liefhebbend, dienend, rustig onderwijzend in deugdzaamheid, erbaarheid en eerlijkheid, in het nakomen van beloften, het begrip hebben voor fouten van anderen, in het waarnemen van de dagelijkse plichten in liefde en onbaatzuchtigheid, in het geven van zichzelf. Een moeder thuis, een moeder die op ons wacht, is een van de grootste bronnen van veiligheid en zekerheid. Voor wie terugkeert naar een lege woning blijft er zoveel te wensen over. „Is moeder thuis?” „Waar is moeder?” O moeders, wees op uw post — wees daar waar u behoort te zijn — want uw tegenwoordigheid in het gezin zal uw kinderen tot zegen zijn, nu, en altijd, en tot in eeuwigheid. O, blijf op uw post. God zegene de moeders en hun nagedachtenis.

* Paul James Toscano werd op 15 maart 1963 lid van de Kerk, is geboren in Brooklyn (New York) en was een van de eerste zendelingen die naar Italië werden uitgezonden, waar hij de zedingskrant heeft geredigeerd. In mei 1970 heeft hij aan de Brigham Young Universiteit het kandidaatsexamen gehaald.

IN STEEN GEKLUISTERD

DOOR PAUL JAMES TOSCANO *

De stad Florence ligt half verscholen tussen de golvende heuvels van Toscane, vriendelijk gelegen aan de oevers van de rivier de Arno.

Op een hete zomerdag bevond ik mij met mijn medezending op de Piazza della Signoria, in het centrum van Florence.

Ik herinner mij ons bezoek aan die plek nog heel goed. De zon blonk als een gouden muntstuk aan de heldere hemel. Als een grote marmeren legpuzzel strekte het stenen paveisel zich voor ons uit, toen wij het plein op wandelden. De gladde straatkeien voelden warm aan onder onze schoenzolen.

Zoals gewoonlijk was het plein vol toeristen, gekleed in gevlekte kleuren en beladen met landkaarten, plattegronden, reisgidsen en foto toestellen. Een bont schouwspel. De mensen schenen meer belang te stellen in de dichtbij komende tamme duiven dan in de monumenten der kunst die hoog oprezen om ons heen.

Aan onze linkerhand verhief zich het beeld van een gespierde Neptunus, majestueus oprijzend uit het midden van een grote, koel spuitende fontein. Met de drietand in zijn hand staarde hij in verheven kalmte uit over de toeristen en de duiven.

Ver naar rechts, onder de beschaduwde loggia, was een praalvertoning van beeldhouwwerk in steen. Hier waren tafereelen afgebeeld uit het oude Griekenland en Rome — oorlogstonelen en mythologische voorstellingen.

Op de piazza stond ook een standbeeld van Hercules, dat

de ingang bewaakte van twee kunstgalerijen, nl. de Uffizzi en de Palazzo della Signoria. Laatstgenoemd gebouw is een voorbeeld van Florentijnse bouwstijl. Zijn beroemde rustieke stenen toren, opwaarts rijzend naar de diepblauwe Toscaanse hemel, is de meest vertrouwde schildwacht van het silhouet van Florence.

De aanblik van het plein werd echter overheerst door een werk van Michelangelo**, genaamd *David*.

David is uit zuiver Carraramarmer gehouwen. Hij is prachtig. Zijn gelaatsuitdrukking, het fijngevoelige spel van licht en schaduw, het harmonieuze ritme van de spieren in zijn armen en benen, de gedetailleerde bewerking van zijn handen en vingers — dit alles is met recht bewonderenswaardig.

Toen men Michelangelo, de meester-steenhouwer, eens naar het geheim van zijn kunstenaarsgenie vroeg, moet hij hebben gezegd dat hij zijn standbeelden in werkelijkheid niet beeldhouwde. Hij beweerde dat zijn methode van steenbewerking veel eenvoudiger, veel gemakkelijker en veel natuurlijker was. Hij zei dat het beeld in elk blok marmer reeds verborgen lag. Hij beitelde enkel het overvloedige marmer weg om de in steen gekluisterde beeltenis vrij te maken.

Terwijl ik staarde naar het wonder van *David*, een heerlijk bevrijde in steen gekluisterde figuur, zwierven mijn gedachten zeven jaren terug in het verleden, en ik herinnerde mij de tijd dat ook ik een in steen gekluisterde was geweest.

In de jaren voordat ik iets hoorde over De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, voelde ik mij ten diepste bekommerd. Ik had gefaald in mijn zoeken naar de antwoorden op mijn vragen over God, de mens en het heeal. Bijgevolg was ik neerslachtig, waarmoedig en humeurig geworden, en mijn ouders maakten zich zorgen over mij. Ik was aan het bestaan van God gaan twijfelen. Als er een God was, zo dacht ik, dan zou Hij de mens toch zeker niet aan zijn lot overlaten, zonder antwoord op de vragen:

Waar komt de mens oorspronkelijk vandaan?

Wat is het doel van dit sterfelijke leven?

Wat is de bestemming van de mens?

Hoe moet een mens leven zo lang hij op aarde is?

Hoevel vele mensen hebben geprobeerd die vragen voor mij te beantwoorden, waren hun antwoorden toch onbevredigend. Ik bevond mij in een moeilijk parket.

Al kon ik ook geen deugdelijke antwoorden krijgen, toch voelde ik mij nog verplicht een fatsoenlijk leven te leiden. Mijn ouders hadden mij altijd geleerd oprecht te leven en eerlijk te zijn, en ik besloot dat voorschrift op te volgen, of ik nu wist waarom of niet.

Ik bemerkte echter dat dit voor mij te moeilijk was. Naarmate ik ouder werd, bracht de duivel mij in verzoeking en trachtte mij zover te krijgen dat ik dit voornemen zou laten varen. Ofschoon mijn bedoelingen goed waren, was ik niet sterk genoeg om het vol te houden en een rechtvaardig leven te leiden. Vele malen bezweek ik voor verleidingen. Ik wist toen nog niet dat ik er nooit in zou slagen rechtschappen te leven zonder het voortdurend gezelschap van de Heilige Geest.

Ik begon moedeloos te worden. Ik had geen antwoorden op mijn vragen kunnen vinden, en mijn pogingen om een rechtschappen leven te leiden schenen tot volslagen mislukking te zijn gedoemd. Ik was op beide fronten verslagen! Nu zag ik geen uitweg meer uit mijn nederlaag. Ik was een evangene van mijn eigen zwakheid en onwetendheid. Ik was in steen gekluisterd.

Juist op dit kritieke ogenblik in mijn leven kwam ik in aanraking met de Kerk.

Heel duidelijk herinner ik mij de dag dat mijn vriend Blaine mij vroeg eens kennis te maken met de zendingen. Op een wonderige Californische namiddag kwamen wij uit school en gingen op weg naar huis. Toen we bij mijn huis de hoek om kwamen, vroeg hij opeens: „Wat weet jij over de mormoonse Kerk?”

Zijn onverwachte vraag verraste mij. Ik wist wel dat Blaine altijd naar De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen ging. Ik had die naam zien staan op de omslag van een van de losbladige aantekenboeken die hij altijd meebracht naar school. Toen besefte ik voor de eerste maal dat De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen en de mormoonse Kerk een en dezelfde waren. Ik zei tegen hem dat ik eens een paar bureu had gekend die mormonen waren, maar dat die al verscheidene jaren geleden waren verhuisd.

„Zou je er meer van willen weten?” vroeg hij met een glimlach.

„Ik heb al een geloof en ik verander toch nooit,” zei ik

vlug. Ik vertelde hem niets over het vruchteloze onderzoek dat ik had ingesteld om de antwoorden op mijn vragen te vinden, en maakte hem geen deelgenoot van mijn falen in het leiden van een rechtschappen leven.

Blaine's glimlach verdween, en we liepen nog een poosje in stilte voort.

„Ik heb je niet gevraagd van geloof te veranderen,” zei hij tenslotte. „Ik vroeg je alleen of je meer over de Kerk zou willen weten.” Ik zag in dat Blaine vastbesloten was dat ik iets over de mormonen te weten moest komen.

Ik had Blaine voor het eerst ontmoet in mijn tweede leerjaar aan de middelbare school en ik had heel veel bewondering en respect voor hem gekregen. Hij was anders dan de andere lui van mijn klas. Ik kon niet precies uitmaken wat het was waardoor hij zo anders was. Misschien zag ik dat hij zo leefde als ik graag zou willen. Misschien zag ik in hem het vertrouwen dat het geloof in Christus met zich meebrengt. Wat het dan ook was, ik wist dat ik Blaine graag mocht en ik was er niet op uit hem te kwetsen in zijn gevoelsens. Ik stemde er dus in toe een huisvergadering te zullen bijwonen met de mormoonse zendingen.

Broeder Banes vroeg of Blaine het openingsgebed wilde uitspreken, en de huisvergadering begon. Ik was zeer verlangend met de zendingen te gaan debatteren en ze allerlei moeilijke vragen te stellen die niemand bij mij in de kerk had kunnen beantwoorden. De zendingen hielden zich echter heel standvastig aan hun onderwerp, nl. de behoefte aan een levende profeet. Ik wilde niet praten over een hedendaagse profeet; ik wilde het geheim van de drieëenheid graag bespreken. Desondanks spraken we toch over Joseph Smith.

Wat kon dat tenslotte voor kwaad? Ik had immers al gezegd dat ik nooit van geloof zou veranderen. Op dat punt had ik mij er geloof ik onbewust bij neergelegd dat ik wel in steen gekluisterd zou blijven.

De dag waarop ik met de zendingen zou kennismaken was eindelijk aangebroken. Ik bevond me in een eenvoudige huiskamer bij Blaine thuis, waar ik over een lage tafel heen zat te kijken naar twee jongens, die niet meer dan twee jaar ouder waren dan ikzelf. Tot op de huidige dag herinner ik me nog hoe ze heetten: broeder Banes en broeder Ertyl.

De zendingen legden vervolgens uit wat het doel was van de zending van Christus en gaven een uiteenzetting van de organisatie van Zijn Kerk in Palestina, van de geschiedenis van de afval, van de wonderbaarlijke herstelling van het Evangelie, het priesterschap en de Kerk door bemiddeling van die jonge Ziener der laatste dagen. Hieraan voegden zij hun getuigenissen toe van de goddelijke roeping van Joseph Smith en van de waarachtigheid van de herstellende Kerk.

Ik was onder de indruk van dit alles gekomen, maar wilde dat niet toegeven. Eerlijk gezegd was ik die dag geen beste leerling. De zendingen hadden heel wat moeite met me. Ik wilde voortdurend van de les afwijken. Ik stelde niet terzake dienende vragen. Ik redetwistte met hen. Ik stelde hun kennis van de Schrifturen op de proef. Kortom, ik was onmogelijk. Ik betwijfel of de zendingen na die

eerste bijeenkomst nog veel hoop koesterden dat ze mij ooit zouden dopen.

In mijn binnenste was er echter bepaald iets gebeurd. Die zendingen hadden zo'n zelfvertrouwen, hun antwoorden waren zo kort en bondig, en de waarheid van hun boodschap was zo voor de hand liggend dat mijn argumenten ontzenuwd waren. Ik geloofde wat mij was verteld, maar ik zou het hen voorlopig nog niet laten merken. Daarvoor was ik te trots!

Ik was evenwel niet achterlijk. Ik kon de waarheid wel onderkennen als ik die hoorde verkondigen.

Die dag ging ik naar huis en vroeg mijn ouders wat ze ervan zouden vinden als ik me bij een andere kerk aansloot. Op dat ogenblik viel dit denkbeeld bij hen niet in goede aarde; ze meenden dat dit maar een gril was.

In de eerstvolgende twee jaren bezocht ik regelmatig de vergaderingen in de mormoonse kerk en bestudeerde ik het Evangelie, ter voorbereiding op de dag dat mijn ouders hun toestemming zouden geven dat ik lid van de Kerk mocht worden.

Het was in maart 1963; vaag herinner ik mij nog hoe ik de stoep treden van Blaine's woning op kwam rennen, met het briefje met de toestemming om gedoopt te worden in de lucht wuivend. Wij waren allebei zo uitgelaten dat we juichend in de kamer ronddansten. Daarna waren we nog dagenlang in vervoering.

Op 15 maart 1963 daalde ik af in het doopwater en sloot een verbond met God dat ik gewillig was de naam van Christus op mij te nemen. Ik deed ook een gelofte dat ik de lasten van anderen zou helpen dragen, dat ik hen zou troosten die troost behoefden, treuren zou met de treurenden en te allen tijde, in alle dingen en op alle plaatsen als een getuige voor God zou staan. Als ik tot aan mijn dood toe in deze dingen trouw zou blijven, dan wist ik dat ik de belofte zou verkrijgen dat ik zou worden verlost en onder de deelgenoten der eerste opstanding zou worden gerekend en het eeuwige leven zou hebben. (Zie Mos. 18:8-9.) De volgende dag, op een zondag, werd ik bevestigd als lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen en werd er tot mij gezegd: „Ontvang de Heilige Geest.“

Met die verordening begon het proces van bevrijding uit zwakheid en onwetendheid. Mettertijd zou ik een antwoord krijgen op al mijn vragen, en met de hulp van de Heilige Geest, zou ik tenslotte in staat zijn een rechtschapen leven te leiden.

Ik was nu niet langer prijsgegeven aan het lot in steen gekluisterd te blijven.

Algehele bevrijding van zonde en onwetendheid zou natuurlijk tijd vergen, misschien de rest van mijn sterfelijke leven. Ik mocht echter uitzien naar de dag waarop ik volmaakte vrijheid zou genieten. Ik mocht uitzien naar de dag waarop ik vrij zou zijn van alle verderfelijke invloeden van lagere orde dan het celestiale koninkrijk,¹ en dat ik zou worden opgenomen in de macht en de heerlijkheid van God.²

Zeven jaar later, stond ik als zending van de Kerk in Italië op die zonnige piazza, vervuld van herinneringen aan mijn bekering. Ik staarde naar het standbeeld van David

en dacht weer aan wat Michelangelo had gezegd aangaande zijn marmerblokken: in elk blok steen is een beeltenis gekluisterd. Hetzelfde kan ook van ons worden gezegd. In een ieder van ons ligt het „ongesneden beeld“ van de Godheid opgesloten.³

Wij behoeven onszelf slechts te stellen in de handen van de Meester en van Zijn dienstknechten de profeten, en zij zullen ons laten zien hoe al het overvloedige aan ons moet worden weggebeiteld en hoe het goddelijke, dat in ons ligt opgesloten, moet worden vrijgemaakt.

Evenals Michelangelo, de beeldhouwer, zijn beitel voorzichtig bestuurd over zijn stenen scheppingen, zo zal Christus, de meesterlijke Beeldhouwer, ons leiden door de macht van de Heilige Geest in ons streven naar bevrijding van hetgeen „in steen gekluisterd“ is. Als wij luisteren naar het woord van de Heer, zullen wij hierin slagen. Wanneer wij dan eenmaal de laatste stukjes, scherven en het stof van de sterfelijkheid hebben weggeruimd, zal daar ons bevrijde „ik“ staan, schitterend in een stralend licht. Dan zullen wij niet langer gekluisterd zijn door dwaling, onwetendheid en dood, maar helder en wit als Carraramarmer zullen wij bevrijd zijn van de gemene dingen der aarde.

Dit zal niet uitsluitend onze eigen prestatie zijn, want onze gebedhouwde persoonlijkheid zal alleen dan een meesterwerk zijn als wij acht geven op de stem van de Meester.

Dat wij onze geloften gestand mogen doen in ons leven en altijd deel mogen hebben aan de vertroosting en de openbaring die de Heilige Geest geeft, waardoor wij kunnen bevrijden wat in steen gekluisterd is, dat is mijn gebed. ○

** Michelangelo (Buonarroti), Italiaans beeldhouwer, schilder, architect en dichter (1475—1564).

1 History of the Church, Vol. I, pag. 269. (Zie ook L. & V. 78:14.)

2 Zie Leringen van de Profeet Joseph Smith, blz. 53.

3 Truman G. Madsen: *Eternal Man*, Deseret Book Company, Salt Lake City, Utah, 1966, pag. 17.

M

HET MILLENNIUM

DOOR OUBERLIJK ALVIN R. BROWN
assistent w.v.d. Raad der Twaaften

Het woord *millennium* is afgeleid van de Latijnse woorden „mille“, dat 1.000 betekent, en „annus“ of „jaar“. Het is dus een periode van duizend jaar en wordt ook wel genoemd: het duizendjarig rijk.

Het is misschien van belang een beknopt overzicht te geven van de zienswijzen der mensen met betrekking tot het tijdperk dat in de heilige Schrift wordt aangeduid als het duizendjarig rijk.

Chilasten of zij die geloven in het duizendjarig rijk

Na de komst van Christus op aarde waren er mensen die de mening waren toegedaan dat de Heiland zou wederkeren en duizend jaren op aarde zou regeren. Deze mensen werden chilasten genoemd, of gelovers van het duizendjarig rijk. Deze opvatting, bekend als het chiliasme,¹ was algemeen en had in de vroeg-christelijke kerk vele aanhangers. Gewoonlijk berustte dat geloof op de psalmwoorden: „Want duizend jaren zijn in Uw ogen als de dag van gisteren, als hij voorbijgegaan is, en als een nacht-waak.“ (Ps. 90:4.) Hier wordt duizend jaar bij de mens vergeleken met slechts één dag bij de Heer. De zes scheidingsdagen die in het verslag van Mozes zijn aangegeven werden beschouwd als een aanduiding van 6.000 jaren zware arbeid, en de daaropvolgende sabbat als 1.000 jaren van rust en vreugde. Het duizendjarig rijk zou de sabbatrust moeten zijn van de nieuwe schepping der mensheid. De chilasten voerden vaak teksten aan uit de geschriften van Johannes tot staving van hun opvattingen, waarbij ze dan de welbekende passage uit de Openbaring aanhaalden, die begint met de woorden: „En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. . .“ (Op. 21:1-6.)

De Joodse christenen van het eerste uur huldigden deze opvatting, in de hoop dat zij het zouden zijn die gedurende het duizendjarig rijk onder leiding van een koninklijke Messias de wereld mochten regeren. De Ebionieten, de Nazareners en de Korinthiërs waren allen het geloof in een duizendjarig rijk toegedaan, evenals een andere christelijke sekte die naar Montanus was genoemd en die dit ook als de voornaamste leerstelling van de christelijke godsdienst beschouwde.²

Het denkbeeld van een duizendjarig rijk hierna heeft vele eeuwen van geloof en ongeloof doorgemaakt, maar na die

eerste tijd van het christendom, heeft het nooit meer zo'n grote kracht gekregen, hoewel de hervorming de gedachte van het chiliasme wel nieuwe stuwkracht heeft gegeven.

Het ontbreekt aan kennis over het duizendjarig rijk

Hoewel de Schrifturen die door de meeste christenen worden aanvaard gewagen van deze „sabbatperiode“ van het aarde bestaan, is het verwonderlijk hoezeer deze Schriftgedeelten worden misverstaan en hoe het doel en de noodzaak van een duizendjarig tijdperk eigenlijk geheel ontbreken in de leerstellingen van de christenheid. Ongewijfeld vloeit hun verzwijgen of ontkennen van dit onderwerp voort uit onvolledigheid of het verloren gaan van gegevens hieromtrent.

Er wordt ook een soort van duizendjarig rijk verwacht door mensen die niet in godsdienst geloven. Hun gedachten gaan uit naar een materialistisch duizendjarig rijk, een soort van ideaalstaat, die, naar zij beweren, geheel binnen het bereik der toekomstmogelijkheden ligt. Zij leren dat het mensdom moet uitzien naar zijn uiteindelijke vernieuwing en verbetering door het tegengaan van de verbreiding van ziekte en machteloosheid in iedere vorm, en door de volhardende en vreugdevolle vermenigvuldiging van de beste elementen van ons geslacht in een doorlopend proces, langs de hiërarchische weg van het leven, hetgeen met behulp van natuurlijke middelen tot stand moet worden gebracht.

Deze opvattingen zijn altijd merendeels verdraaiingen geweest van het ware begrip van het duizendjarig rijk. Alleen door openbaring van Godswege kan de mens kennis verkrijgen van de ware betekenis en bedoeling van dit rijk, waarvan de grenzen en de tijdsduur door Hem in den beginne zijn bepaald.

Het duizendjarig rijk volgens het getuigenis der profeten uit oude en nieuwere tijden

De begrenzingen van het aardse leven en de plaats waar de mens in zijn aardse bestaan zou vertoeven werden al vastgesteld voordat Adam, de eerste mens, op aarde kwam. Het tijdperk van het duizendjarig rijk is een onontbeerlijk en noodzakelijk onderdeel van het verblijf van de

mens op aarde. Hoewel het vaak wordt aangeduid als een tijdvak van rust en vrede onder de mensen, èen tijd waarin alle vijandschap van de natuur, van mens en dier zal verdwijnen, waarin verdriet en kommer niet meer het gemeenschappelijk lot der mensheid zal zijn, moet men deze toestanden beschouwen als kenmerkend voor dat bepaalde tijdperk, en nu niet precies als een omschrijving van het doel daarvan.

Naar de wijsheid van God de Vader zal de laatste, ongeveer duizendjarige periode van het bestaan van dit aardse leven getuige zijn van het toppunt van Zijn werk onder heel de mensheid. Door de uitspraken van de profeten, zoals God ze openbaarde, komen wij tot het inzicht, dat er onder een daadwerkelijk duizendjarig bestuur van de Christus veel werk tot stand zal worden gebracht om alle mensen voor te bereiden op de taak en de plaats in dat deel van het eeuwig bestaan dat volgt op de sterfelijkheid en de opstanding van het sterfelijke lichaam. In dit opzicht zal er in het duizendjarig rijk geen sprake zijn van „rust”. Onze rust zal veeleer een verpozing zijn van moeitelijke arbeid en strijd, want het te verrichten werk zal geestdriftig en heerlijk zijn, en onder ideale omstandigheden worden volbracht. Men kan zich uit de heilige Schriften op realistische gronden geen beeld vormen van het duizendjarig rijk als een tijd van gelukzalig, doelloos rondobberen, zonder zorgen of verplichtingen. Een dergelijk beeld past niet in het voorbeschikte plan voor deze geweldige tijd van ordening, van oordeel en van voorbereiding.

Versijningen van Christus in verband met de vestiging van Zijn duizendjarige heerschappij

Men dient te bedenken dat Jezus Christus, de Zoon van God, is belast met het bestuur van het plan van leven en zaligheid op de aarde ten behoeve van alle mensen. Hij is in het bezit van de rechten, machten en sleutelen van het priesterschap, welke in de loop van dit sterfelijke bestaan op diverse tijden en plaatsen aan de mens zijn overgedragen. Er zal dus duidelijk blij worden gegeven van Zijn grote belangstelling voor en Zijn rechtstreekse bemoeienis met het werk van dit sterfelijke leven, totdat het is beëindigd. Daarna zal Hij ten behoeve van de rechtvaardigen nog grotere heerschappij verkrijgen.

Zoals is voorspeld en ook beslist noodzakelijk zal zijn, zal Christus bij de nadering van het duizendjarig rijk vaak genoeg werkelijk op aarde aanwezig zijn en zal Zijn invloed en macht voortdurend tegenwoordig zijn, opdat Hij Zijn werk zal kunnen aanvangen ter voorbereiding van de stichting van het duizendjarig rijk.

De grote raadsvergadering der priesterschapsdragers vanouds in Adam-ondi-Ahman

In een openbaring, die in augustus 1830 in Harmony (Pennsylvania) door Joseph Smith werd ontvangen, vermeldt de Heer dat „het uur komt” dat Hij op aarde een ontmoeting zal hebben met vele oude profeten die Hem, ieder in zijn eigen tijd, hebben gediend. (Zie L. & V. 27:5.) In de vallei

Adam-ondi-Ahman geschiedde het dat Adam, drie jaren vóór zijn dood, zijn rechtvaardige nakomelingen bijeenriep en hun zijn laatste zegen verleende. In diezelfde vallei zal de „Oude van dagen” nogmaals nederzitten, overeenkomstig de toedracht van het door de profeten Daniël aanschouwde visioen. (Zie Dan. 7:9.) Dan zullen voor het aangezicht van Michaël al diegenen staan, die in elke bedeling de sleutelen hebben gedragen, en zij zullen rekenschap afleggen van hun rentmeesterschap aan de patriarchale Vorst van het menselijk geslacht, die de sleutelen der zaligheid bewaart. Dit zal een dag van oordeel en van voorbereiding zijn.

Aangezien Christus gedurende duizend jaar persoonlijk op de aarde zal wonen en regeren, zullen de aan Adam toevertrouwde sleutelen daarna weer door Adam aan Christus worden overgedragen. Aldus zal de samengebundelde macht van het priesterschap opnieuw aan de Zoon worden gegeven. In deze grandioze raadsvergadering in Adam-ondi-Ahman, waartoe velen der thans levende rechtvaardige leiders van Gods werk der laatste dagen vermoedelijk ook uitgenodigd zullen worden, zal de Heer officieel de teugels van het bewind over deze aarde overnemen.³

De overdracht van het gezag

Van het grootste belang voor de wereld zal daarbij zijn de overdracht van het gezag van Lucifer, de overweldiger en bedrieger, aan de rechtmatige Koning Jezus Christus. Deze actie zal door de aldaar bijeenvergaderde priesterschapsdragers worden gesteund, en dezen zullen hun instructies en machtigheden rechtstreeks van de Heer ontvangen bij de voortgang van de voorbereidingen tot het inluiden van het duizendjarig rijk. Wanneer deze vergadering wordt gehouden, zal de wereld daar niets van afweten. De leden van de Kerk zullen er in het algemeen ook geen weet van hebben. Alleen zij zullen aanwezig zijn die daartoe van hogerhand zijn aangewezen. Deze verschijning van Christus zal voorafgaan aan Zijn meer algemene komst, waardoor de schriftuurlijke uitspraak zal worden vervuld dat Hij zal komen „gelijk een dief in de nacht.” (I Thess. 5:2.)⁴ Profetieën en openbaringen wijzen op de belangrijke taken die eerst moeten zijn volbracht, voordat Christus metterdaad Zijn duizendjarige regering kan aanvaarden. Aan de vervulling daarvan zal ongetwijfeld de volle aandacht worden besteed in die grootse priesterschapsraad in Adam-ondi-Ahman, waarover Gods Zoon Jezus Christus zal presideren. Zo zal er bijv. opdracht worden gegeven voor:

1. De bouw van de stad Nieuw-Jeruzalem door de nakomelingen van Efraim en Manasse, waaraan eveneens zal worden deelgenomen door zoveel niet-Joden als er het eeuwig verbond hebben ontvangen en tot het huis van Israël worden gerekend. (Zie III Ne. 21:22 en 23.)
2. Het werk voor het overblijfsel van het geslacht van Jakob (de Lamanieten), dat alsdan serieus ter hand zal worden genomen. (Zie III Ne. 21:23 en 26.)
3. De voorbereiding voor de terugkeer van de stammen die verloren zijn geweest en die zullen worden opgenomen in het Nieuw-Jeruzalem. (Zie III Ne. 20 en 21:26.)

De Heer zal plotseling tot Zijn tempel komen

Nog een belangrijke verschijning van de Heer, voorafgaande aan Zijn algemene wederkomst zal plaatsvinden in de tempel van Nieuw-Jeruzalem, die moet worden opgericht in het hart van Zion, in het gebied dat thans bekend staat als Jackson County (Missouri). (Zie III Ne. 21:25.) Zonder enige twijfel zal deze verschijning aan degenen die daaraan zijn ontboden, plaatsvinden in het kader van de bevordering der voorbereidingen op de duizendjarige heerschappij van vrede op aarde en welbehagen in alle mensen. Om dit mogelijk te maken, zal deze verschijning van de Heer gepaard gaan met „een vervloeking . . . ten oordeel . . . ; ja, op alle natïën, die God vergeten, en op alle goddelozen . . .” (Zie L. & V. 133:2.) Zo verkondigde de profeet Maleachi met betrekking tot deze bepaalde komst van de Heer: „Hij zal zijn als het vuur van een goudsמיד, en als zeep des vollers.” (Mal. 3:2.)

In de dagen van voorbereiding op de duizendjarige regering van Christus, zullen de heiligen van Zion als nimmer tevoren worden beproefd. Dan zal moeten blijken of zij waardig zijn om bij Zijn komst te worden opgenomen om de Heer te ontmoeten.

De verdelgung der goddelozen

De verdelgungsmiddelen. De verdelgung van de onrechtvaardigen en goddelozen in het tijdperk voorafgaande aan het duizendjarige rijk, zal door de mens zelf worden teweeggebracht. Zijn eigen ongehoorzaamheid en de wetten der gerechtigheid, die niet toelaten dat de macht van de Heilige Geest met de mensen blijft strijden, zullen de hoofdoorzaken zijn van de ineenstorting en het verval van de beschavingen der aarde.

Er moet een duidelijk onderscheid worden gemaakt. Het is van betekenis op te merken dat, zoals uit profetieën, gelijkenissen en rechtstreekse openbaringen blijkt, overal waar melding wordt gemaakt van dit tijdperk op het top punt van Gods bemoeiingen met de mensheid op aarde, een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen de *rechtvaardigen* en de *onrechtvaardigen*, de *goeden* en de *slechten* of de *goddelozen*. Dit onderscheid, hoewel voor beide categorieën in algemene zin gemaakt, zal in de laatste jaren van het aards bestaan van de mens zelfs nog sterker naar voren komen en tenslotte uitlopen op een beslissende strijd tussen de door Lucifer aangevoerde legerscharen der hel en de strijdkrachten der gerechtigheid onder leiding van Michaël, de vorst. (Zie L. & V. 88:111-115.)

Het binden van Lucifer. Na de verdelgung der goddelozen zal het overblijfsel van de mensen op aarde in gerechtigheid samenwonen en Satan zal geen macht over hen hebben. Zo zal Satan, of Lucifer, worden gebonden. Wanneer de mens niet langer door Satan wordt misleid en op een dwaalspoor gebracht, is het met zijn macht gedaan. Zolang Satan gebonden is, zal het noodzakelijke werk van de zevende reeks duizend jaren, de sabbat van de schepping, voortgang vinden.

Twee grote hoofdsteden

Ter voorbereiding op de wereldregering onder de leiding van Christus zullen de rechtvaardigen, of zij die na de verdelgung der goddelozen op aarde zijn overgebleven één roemrijk koninkrijk vormen met één regering. De rechtvaardigsten onder hen die behulpzaam moeten zijn bij het grote werk dat gedurende dit tijdvak moet worden volbracht, zullen bijeenvergaderd worden uit de verschillende landen van de wereld en verzameld in twee plaatsen. De ene is Jeruzalem, voor de ethnologische afstammelingen van Juda, aangeduid als de dochters van Zion, en zoveel uit de overige stammen van Israël afkomstigen als er nodig mochten zijn; en de andere de stad Nieuw-Jeruzalem, nader aangeduid als Zion, waar de meerderheid van de letterlijke nakomelingen van alle overige stammen van Israël, onder aanvoering van de stam van Efraïm, die de patriarchale eerstgeborene van Israël is, het eerst gevolg zal geven aan de oproep tot bijeenvergadering. Na de aaneensluiting van de „eilanden” of continenten zal de aarde zijn, „zoals ze was in de dagen, voordat ze werd verdeeld.” (L. & V. 133:24, zie ook Gen. 10:25.) De geografische afstand tussen de steden Jeruzalem in Israël en het Nieuw-Jeruzalem in Amerika zal dan zeer verminderd zijn.

Het koninkrijk Gods

Het koninkrijk van God, waarmee hetzelfde wordt bedoeld als met de Kerk van Christus, is in deze laatste dagen op aarde geweest sinds de herstelling van het heilige priesterschap en van de sleutelen tot uitoefening van de macht daarvan. Het koninkrijk van God is in verschillende andere tijden ook op aarde geweest, te beginnen met de verlening van het priesterschap aan Adam van Godswege. Deze tijden worden bedelingen genoemd. De laatste en grootste hiervan, nl. „de bedeling van de volheid der tijden” (Ef. 1:10, L. & V. 112:30), is thans op aarde. Bijgevoeg is de Kerk van Jezus Christus, of het koninkrijk Gods, nu ook op aarde.

Het koninkrijk der hemelen

Het „Onze Vader”, dat Hij hen die in Zijn naam bidden als voorbeeld heeft gegeven, bevat o.a. deze bede: „Uw koninkrijk kome, Uw wil geschiede, gelijk in den hemel, alzo ook op de aarde.” (Mt. 6:10.) Met betrekking tot de vestiging van het koninkrijk der hemelen op de aarde, hebben wij de volgende uitspraak:

... *Het koninkrijk der hemelen, de Kerk inbegrepen en alle natïën omvattende, zal met macht en grote heerlijkheid worden opgericht, wanneer de zegevierende Koning komt met al Zijn hemelse heirscharen om persoonlijk te regeren op de aarde, die Hij verlost heeft door Zijn eigen leven op te offeren.*

Zoals wij zien zal het koninkrijk der hemelen uit meer dan alleen de Kerk bestaan. De eerbare en oprechte mensen zullen bescherming en de voorrechten van het burgerschap

*onder het volmaakte regeringsstelsel genieten, dat Christus zal aanwenden. En dat zal hun deel zijn, ongeacht zij leden van de Kerk zijn of niet.*⁵

Aan hen die het Evangelie ten volle aanvaardden en tijdens het duizendjarige rijk in de Kerk zijn opgenomen komt het recht toe om het heilige priesterschap te dragen en uit te oefenen voor en ten bate van hun eigen zaligheid, en ten behoeve van hun overleden bloedverwanten die hebben geleefd en zijn gestorven in de dagen voorafgaande aan de duizendjarige regering van Christus, en die als het ware in een gevangenis wachtten op hun verlossing door middel van het plaatsvervangend werk van anderen.

De tweede komst van Christus

Het tiende geloofsartikel van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verklaart dat de leden daarvan overtuigd zijn „dat Christus persoonlijk op de aarde zal regeren“. In deze geïnspireerde verklaring wordt vastgesteld wat de voornaamste reden is voor de wederkomst van Gods Zoon in heerlijkheid, nl. om op de aarde te regeren met de kinderen die de Vader Hem door adoptie heeft gegeven. De profeet Joseph Smith heeft deze belangrijke uitspraak gedaan omtrent de heerschappij die de Heer zal toekomen:

*Vanaf het begin der wereld is het Jehova's voornemen geweest — en dat is het nog — om de zaken der wereld te bestemmer tijd Zelf te regelen, om als Hoofd van het heilal Zelf de leiding van het bestuur in handen te nemen. Wanneer dat geschiedt, zal het oordeel in gerechtigheid worden uitgemeten, anarchie en verwarring zullen uit de wereld worden verbannen en de natieni „zullen geen oorlog meer leren“. (Zie Jes. 2:4.) Al deze verwarring heeft bestaan, omdat er gebrek heeft bestaan aan dit leidende beginsel, want „het is niet bij een man, die wandelt, dat hij zijn gang richte.“ (Jer. 10:23.) Dit hebben wij duidelijk laten zien.*⁶

De patriarchen en profeten zullen met de Heer meekomen

Henoch en de bewoners van zijn heilige stad, de patriarchen, profeten en apostelen zullen de Heer in de majesteit en heerlijkheid van Zijn tweede komst vergezellen. Met betrekking tot de twaalf apostelen uit de bedeling van het midden des tijds en hun plaats in de tegenwoordigheid van de Heer als Hij komt, heeft de Heer aldus gesproken: „... Gij eet en drinkt aan Mijn tafel in Mijn Koninkrijk, en zit op tronen, oordelende de twaalf geslachten Israëls.“ (Luk. 22:30.)⁷

Dezelfde aanstelling voor het duizendjarig rijk ontvingen ook de twaalf Nephietische discipelen, die door de Heer werden geroepen tot de bediening van hun volk. De profeet Joseph Smith ontving de belofte dat hij „het aangezicht van de Zoon des Mensen zien“⁸ zou, want, zo verkondigde de profeet, „wanneer de Zaligmaker zal verschijnen, zullen wij Hem zien, zoals Hij is. Wij zullen zien, dat Hij een mens is, zoals wij.“⁹ Op een ander tijdstip ontving de profeet de belofte dat de Heer „op de aarde van de vrucht des wij-
stoks drinken“ zou, met Joseph zelf, met Moroni, Elias, Elia en andere profeten.¹⁰

Wij mogen dus wel aannemen dat al de rechtvaardigen, zij die waardig zijn om heiligen te worden genoemd, die God hebben gekend en gehoorzaamheid hebben betracht aan het Evangelie van Jezus Christus, die hebben geleefd en gestorven zijn, zowel als degenen die in de geestenwereld de opstanding verwachten, te zamen met degenen die bij Zijn wederkomst nog op aarde leven, door middel van een opstanding tot nieuw leven gewekt zullen worden, en wel „in een oogwenk“,¹¹ en opgenomen om Hem in de wolken te ontmoeten.

De grootsheid, de opstellende kracht en de majesteit van Zijn tweede komst tot de wereld als geheel is beschreven door de profeten, die door openbaringen, visioenen en verschijningen van de Heer Zelf kennis hebben verkregen van deze glorierijke gebeurtenis, die sedert den beginne in de harten van goede mensen is verwacht. ○

1 Van chilloi, het Griekse woord voor duizend.

2 Ebnionieten — een sekte uit de tweede eeuw, bestaande uit Joden die in Jezus als de Messias geloofden, maar niet in Zijn goddelijke afkomst. Nazareners — een joods-christelijke sekte uit de vierde eeuw, waarvan de aanhangers wel de goddelijkheid van Jezus Christus aanvaardden.

Montanus — de oprichter van het Montanisme, een christelijke sekte van scheurmakers uit de tweede eeuw, in hoofdzaak gelovend in het duizendjarig rijk. Montanus beweerde dat hij de door Christus beloofde Trooster was.

3 Zie *The Lord Speaketh*, van Alvin R. Dyer, Deseret Book Company, Salt Lake City, Utah, uitgave van 1964, pag. 183–185.

4 Zie ook Mt. 24:43.

5 James E. Talmage, *De Artikelen des Geloofs*, uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen (1955), blz. 364.

6 *Leringen van de Profeet Joseph Smith*, door pres. J. F. Smith (Nederlandse uitgave van 1938), blz. 266.

7 Zie ook Mt. 19:28.

8 L. & V. 130:15.

9 L. & V. 130:1.

10 Zie L. & V. 27:5-12.

11 L. & V. 101:31. (Zie ook 1 Kor. 15:51-52.)

Een verbazingwekkende belofte

DOOR MARGERY S. CANNON

„Zou het waar kunnen zijn?“

De oude Simeon gluurde steeds naar de man en de vrouw die zo juist de tempel waren binnengekomen. De man droeg een vogelkooi. Daarin zaten twee jonge duiven. Die zouden als offerande dienst doen, dat wist hij wel zeker, want zo luidde de wet. De vrouw was nog heel jong en ze droeg een zuigeling in haar armen, die eruit zag als een kindje van zes weken oud. Omstreeks die leeftijd werden pasgeborenen in de tempel voorgesteld. Dat was ook volgens de wet.

Simeon trok eens aan zijn lange witte baard. Dat kindje had iets over zich... „Zou het waar kunnen zijn?“ vroeg hij zich hardop af.

Een opwinding begon zich meester te maken van de oude Simeon. Hij had nu al zo heel, heel lang gewacht en uitgezien. Misschien was dit de grote dag.

Vele mensen in Jeruzalem wisten dat Simeon nog vóór zijn dood de Zaligmaker wilde zien. Hiervoor had hij meer gehoopt en gebeden dan voor wat dan ook. Verwonderlijk genoeg wist Simeon ook dat zijn gebed zou worden verhoord. Het was als een belofte die hem was toegezegd.

Een sterk verlangen dreef hem in de richting van het echtpaar, hetzelfde begerige gevoel dat hem vandaag had ingegeven naar de tempel te gaan. Simeons hart begon heftig te bonzen.

„Mag ik uw kindje eens zien?“ vroeg hij.

De jonge vrouw knikte met een glimlach van ja. Ze hield haar baby voor zich uit.

Simeon keek naar het kindergezigtje. Hij durfde bijna geen adem te halen. Toen begon er in zijn binnenste een gevoel van grote blijdschap te zwellen. De belofte was vervuld.

Eerbiedig nam hij het kindje in zijn armen. Tranen van dankbaarheid lagen op zijn wangen.

„Ik dank U, God,“ bad hij, opblikkend naar de hemelen. „Nu kan ik in vrede

sterven. Mijn ogen hebben Uw Zoon gezien, de beloofde Zaligmaker. Hij zal een licht voor de wereld zijn en de heerlijkheid van Uw volk.“ (Luk. 2:29-32.)

Maria verwonderde zich over de woorden die omtrent haar kind werden gesproken. Op dat moment was ze juist even vergeten dat een engel van God haar zoon al vóór zijn geboorte de naam Jezus had gegeven, een naam die Zaligmaker betekende. ○

Kerstavond aan de oevers van de Amazone

DOOR HAZEL SWANSON

De tienjarige Johanna van Hulzen wierp haar lange blonde vlechten naar achteren en vocht tegen haar opkomende tranen. Ze was juist bezig haar moeder en haar jongere zusje Juliana te helpen met de voorbereidselen voor de visitie die de Kerstavond bij hen zou komen doorbrengen.

Johanna had geen zin om al die gezellige drukte de rug toe te keren en met Serena, hun ezeltje, acht kilometer door de rimboe te rijden om Senora Rubados te gaan afhalen, die ook hun kerstviering mocht bijwonen. Het was erg jammer dat geen van de gasten die vanavond zouden komen, aan die kant van de rubberplantage woonde, dan hadden ze haar mee kunnen brengen. De geuren in hun goedgebouwde woning van ongebakken steen in de oerwouden van de Amazone waren kruidig en prikkelend. Mama had haar specialiteit, de „cusucz“ klaargeemaakt, een heerlijk gestoomde pastei, gevuld met sterk gekruide sardientjes

en garnalen. Zes braadkippen, dik van de pikante sausvulling, lagen te wachten om in de holle bakstenen oven te worden gestopt, die al was opgestookt en op de juiste temperatuur gebracht.

„Toe, Johanna, houd op met dat gepruil,“ zei haar moeder opgewekt, zich bedrijvig voorttrekkend over de vanmorgen pas geschrobde planken vloer.

„De ware geest van Kerstmis is een geest van liefde en vrijgevigheid. Je zou toch ook niet graag willen dat Senora Rubados op zo'n avond als deze moederziel alleen in haar hutje zat.“

„Maar het kost me wel drie uur, ook al blijft Serena onderweg niet koppig stilstaan. Ze is altijd bang dat er een slang op het pad ligt. Dan kom ik te laat en mis ik al de pret.“

Mevrouw van Hulzen schudde haar hoofd. „Kom, kom, nu is 't welletjes, hoor. Als kind van een seringueiro¹ heb je 't nu eenmaal niet zo gemakkelijk, maar papa verdient immers de

kost met het aftappen van rubber uit de bomen. Dat is ons bestaan. Je moet dankbaar zijn voor alles, ook voor de noodzaak om te werken. 't Is zelfs werk waar je iemand anders ook blij mee kunt maken."

Voor het moment voelde Johanna zich nu juist niet zo erg dankbaar. Ze wilde de koekjes in het bakblik doen en met Juliana bij de zonderling uitzierende plastic kerstboom gaan zitten, die oom Albert hun uit New York had gestuurd. Juliana was bezig het snoezige kerststalletje op te stellen, dat een van de dierbaarste bezittingen van de Van Hulzens was. Het was al meer dan honderd jaar in de familie geweest. Dit was het enige bezit dat de Van Hulzens na de oorlog uit Holland hadden meegebracht. De twee meisjes, die hier in de rimboe geboren waren, hadden altijd het gevoel gehad dat dit

kleine stukje Holland de verhalen tot leven wekte, die hun ouders hen over hun vaderland vertelden. Stel je voor, sneeuw met Kerstmis en tot ijs bevroren kanalen, waarop je kon schaatsen! Hier in de wildernis van het tropische oerwoud was het klimaat altijd eender, behalve de plotselinge regenbuien.

.....

Fluitend porde Johanna Serena aan. De ezel gedroeg zich voorbeeldig, terwijl ze de roodgeverfde houten kar voorttrok langs het smalle kronkelpad tussen de rubberbomen. Johanna begon haar boodschap hoe langer hoe prettiger te vinden. Mama had gelijk. Het zou heel jammer voor Senora Rubados zijn als ze de Kerstdagen in haar eentje moest doorbrengen, nu alle kinderen uit haar grote gezin naar

de kuststeden waren verhuisd. Bovendien vond Johanna het eigenlijk nooit vervelend langs dit pad te moeten rijden.

Felgekleurde vogels vlogen boven haar hoofd en ze hoorde hoe het geritsel van de bomen, waarvan de takken elkaar boven het pad bijna raakten, zich paarde aan het gekwetter van de vele wouddieren.

Het duurde ruim twee uur voordat Johanna het uit één vertrek bestaande, met riet gedekte hutje bereikt had, dat Senora Rubados haar woning noemde. De bejaarde, donkerhuidige vrouw was bijna dubbelgebogen door de een of andere ziekte van haar beendergestel. Ze stond al in de deuropening te wachten. Uit haar scherpe bruine ogen sprak haar hartelijke waardering. Vlug maakte Johanna met behulp van vele kleurige dekens een gemakkelijke zitplaats voor haar achter in de kar.

„Kom, Serena, pronto! Laten we nu gauw naar huis gaan,” riep ze met een vrolijk, zangerig ritme in haar stem. Als alles goed ging zou ze nog voor donker thuis kunnen zijn.

Ze waren pas een kwartiertje onderweg toen er zo'n plotselinge winterse stortregen begon te vallen.

„Och, lieve help,” zei Johanna. „Dekt u zich vooral goed toe, Senora Rubados. We moeten nog een heel eind.”

„'t Is misschien maar een kort buitje,” troostte Senora Rubados. Dat hoopte Johanna ook, maar hoe verder ze Serena voortdreef langs het pad, hoe harder de regen neer scheen te gutsen. Toch waren Serena en zij wel aan regen gewend. 't Zou hen wat verfraging geven, maar niet al te veel.

Alles bleef goed gaan, totdat er opeens een grote vogel neerstreek uit een boom en de ezel deed schrikken. De kar schoot uit het diep uitgesleten

karrespoor, dat nu glibberig was van de vochtige bladeren, en sloeg toen om. Een van de beide wielen vloog de struiken in. Senora Rubados en Johanna lagen in een wirwar van dekens en natte, kleffe bladeren. Toen Johanna probeerde zich daaruit te bevrijden en overeind te komen, slaakte ze een kreet: „Au, mijn voet. Mijn enkel!”

Senora Rubados, die trachtte zich op te richten op de modderige weg, schudde haar hoofd. „We moeten zien jou naar mijn huis te krijgen. Ik moet die enkel verbinden. Kom, ik zal je helpen. Leun maar op mij.”

Johanna huiverde even van de pijn toen ze probeerde op te staan. Er zat niets anders op. Ze zou wel terug moeten naar de hut van Senora Rubados. „Dan missen we de kerstviering,” kermde ze. De tranen stroomden bijna even hard over haar gezicht als de regendruppels.

„Och kom,” zei Senora Rubados. „Als 't bij jou thuis Kerstavond is, dan is het ook Kerstavond in mijn nederige woning. Overigens moet men zich in 't onvermijdelijke schikken.”

Weldra hadden ze de hut bereikt. Serena sjokte mistroostig achter hen aan, alsof ook zij verdrietig was dat heerlijke feest te moeten missen.

„Ga jij maar op het bed liggen rusten, kind. Ik zal dan wat warme chocolademelk voor ons klaarmaken en een kaarsje aansteken, en daarna zal ik je enkel verbinden. Dan doet het niet zo'n pijn meer.”

De kaars verspreidde een flakkerend licht, terwijl Johanna met kleine teugjes van de chocolade dronk. Toen ze de schaars gemeubileerde kamer eens rondkeek, zag ze een kerststalletje boven op een oud, vurenhouten dressoir staan.

„Och, Senora, hebt u ook een kerst-

stal?" zei Johanna, intussen haar best doend niet te trillen van pijn, toen de oude vrouw voorzichtig haar enkel verbond.

„Welzeker! Iedere Kerstavond zet ik het daar neer, op dat dressoir. Mijn man heeft de figuurtjes nog gesneden en mijn kinderen hebben ze beschil-derd. Ze moeten nodig eens worden overgeschilderd. Zo gaat dat met de dingen. De glans gaat eraf. Maar het is goed op Kerstavond een kind in mijn huis te hebben. Dat is fijn. 't Is als een zegen van de hemel."

Ondanks haar teleurstelling werd Johanna onwillekeurig ontroerd door die vriendelijke vrouw. Wat moest het verdrietig zijn om niemand te hebben met wie je samen naar je kerststal kon kijken, en op Kerstavond alleen te moeten zijn. Geen wonder dat mama zo graag had gewild dat Senora Rubados die avond en de Kerstmorgen bij hen zou komen doorbrengen. Johanna had nu spijt van haar innerlijke opstandigheid, maar toch kon ze haar tranen niet bedwingen bij de gedachte aan wat zij beiden nu misliepen.

„Ach dat voetje, doet het pijn, liefje?" vroeg Senora Rubados.

Johanna knikte van ja. Het was maar beter haar tranen aan die zere enkel toe te schrijven.

Opeens werd de deur door een harige snuit opengeduwd.

„Maar Serena," riep Johanna uit. „Niet hier binnenkomen, jij!"

Senora greep Serena bij de teugels. Snuivend keerde Serena zich om, en al spoedig hoorden ze haar hoefjes in de regen plonzen.

Senora streelde Johanna's vlechten. „Wees jij maar niet bang hier in de rimboe, Hollandertje. Ik heb al zoveel van die buien gezien. Ze gaan altijd voorbij en dan breekt de zon wel weer

door. Zou je graag willen dat ik je het kertsverhaal uit de Bijbel voorlas?"

Even later kwam ze terug met een versleten bijbel. Weldra had ze een zitplaats gevonden en begon te lezen. „Toen nu Jezus geboren was..." (Mt. 2:1.)

Ze las verder, en onder het lezen scheen er iets wonderbaarlijks te gebeuren met de verbleekte figuurtjes van de kerststal, alsof ze betoverd waren. Het figuurtje van het Kindeke Jezus scheen te glimlachen, terwijl Hij Zijn armpjes vertrouwelijk uitstak naar de mensen die om Hem heen stonden. Het plekje waar het Kindeke Jezus was geboren, was al even nederig geweest als deze hut.

Plotseling hoorden ze een schreeuw, die boven het huilen van de storm uitklonk.

„Dat is Papa!" riep Johanna en probeerde op te staan, maar moest weer gaan zitten omdat haar enkel pijn deed. En ja, daar was Papa, op Macado de pony. Juliana reed op Serena, die de kar voorttrok, nu weer met twee wielen. Het was prettig te zien hoe Papa bedrijvig in de weer was om haar naast Senora Rubados te installeren in de met een stuk zeildoek overdekte kar. En Serena zou wel geen grapjes meer uithalen, nu haar teugels aan Papa's zadel waren vastgebonden. Senora Rubados stak een knokige hand uit en streelde Johanna's vlechten nog eens.

„Je bent een prachtmeisje, Johanna," zei ze. „Nu zul je wel gauw thuis zijn om Kerstavond te vieren."

Johanna glimlachte eens. Diep in haar hart wist ze wel dat ze al Kerstavond gevierd had bij Senora Rubados.

1 Seringueiro — een Braziliaans rubber-tapper.

De goede dieren

*Nog vóór de herders waren er de dieren
Om d'eerste Kerstmis in de stal te vieren.
Zij legden bij het Kindje teer
Eerbiedig hunne gaven neer.*

*„Ik,“ zei de ezel met zachte stem,
„Ik droeg Zijn Moeder naar Bethlehem,
Na een tocht langs berg en dal
Bracht ik haar veilig in de stal.“*

*„En ik,“ zei de os, sterk en groot,
„Ik was het, die Hem mijn kribbe bood.
Zijn hoofdje zo teder en zo mooi,
Ligt daar nu rustig op mijn hooi.“*

*„Ik,“ zei het schaap en blaatte zacht,
„Ik gaf Hem het beste van mijn vacht,
Ik gaf Hem mijn wol om zich te warmen,
Als Hij niet ligt in Zijn Moeders armen.“*

*„Ik,“ zei de duif, „ik keir voor Hem,
Dat Hij kan rusten in Bethlehem,
Als ik zing: Roekoe, roekoe,
Vallen bei Zijn oogjes toe.“*

*En os en ezel, duif en schaap
Verkwikken Jezus in Zijn slaap.
Zij legden bij het Kindje teer
Eerbiedig hunne gaven neer.*

*Bewerkt naar een
oud-Engels kerstlied (12de eeuw).*

De bisschop spreekt tot de jeugd over

Leren

DOOR BISSCHOP JOHN H. VANDENBERG

Uit alles wat wij meemaken kunnen wij iets leren. Walt Whitman¹ schreef eens een gedicht over een kind dat uit wandelen ging, en al wat het onderweg zag, werd een deel van hem. Zo gaat het ook met ons allen. Al wat wij horen, zien en doen wordt een deel van ons. Iedere dag leren wij iets, zo niet uit eigen verkiezing, dan wel bij toeval. Toch hebben wij allen onze vrije wil en kunnen tot op zekere hoogte zelf kiezen wat wij ons eigen willen maken. Volgens wetenschappelijke onderzoekers wordt een groot percentage van de hedendaagse jeugd in hoofdzaak door de televisie onderwezen. Zo heeft men beweerd dat de woordenschat van een kind door televisie kijken wordt verrijkt. In de Verenigde Staten, waar zeer veel reclame via de televisie wordt gemaakt, is door een enquêteur aan een aantal kinderen tussen de zes en twaalf jaar gevraagd of ze een lijst wilden opstellen van woorden die ze van de televisie hadden geleerd. Op deze lijsten kwamen 15 bier- en 13 sigarettenmerken voor. Op elke lijst stond ook wel een of ander merk van een zelfwerkend wasmiddel.

Bij zorgvuldige selectie valt er van de televisie wel iets goeds te leren, maar kinderen en opgroeiende jongeren moeten wel op hun hoede zijn voor de artikelen die via deze massa-media gepropageerd worden. Als men ze doet geloven dat de veelvuldig aangeprezen produkten waarover ze dagelijks lezen en horen, tot geluk en populariteit leiden, kan dit alleen maar aanleiding geven tot teleurstellingen. De voortreffelijke jongeren die het evangelie naleven, worden stellig niet door zulke bedrieglijke voorwendsels misleid.

Wat zijn wij trots als wij lezen en horen over de prestaties van onze mormoonse jeugd op het gebied van studie en andere waardevolle bezigheden. Wij verheugen ons over de vele jongelui die waarlijk geloven, dat de heerlijkheid Gods intelligentie is (L. & V. 93:36) en die alles in het werk stellen om de in hen sluimerende mogelijkheden ten volle te verwezenlijken.

Het is ons een bron van grote voldoening te weten hoe thans velen van onze jongeren profijt trekken van onze studieklassen en instellingen voor godsdienstonderwijs en ook van de gewone programma's van priesterschaps- en hulporganisaties. Wij zijn vol waardering voor de toegewijde mensen die liefde voor de jeugd hebben en uren in gebed en studie verdiept zijn om lessen te kunnen behandelen, die door al even toegewijde broeders en zusters onder inspiratie zijn geschreven. Wij achten het van belang dat al onze jeugdige kerkleden van de voordelen van dat uitstekende onderwijs kunnen profiteren.

Onze jongeren krijgen de gelegenheid om zich te leren uitdrukken door opdrachten te aanvaarden om in verschillende kerkelijke vergaderingen het woord te voeren. Dit is een prachtige oefening voor het krijgen van zelfvertrouwen en het behalen van succes in het leven. Iemand die zijn gedachten goed onder woorden weet te brengen, heeft altijd iets voor op wie dat niet kan. Wij hebben alle waardering voor onze spreekvaardigheidsleiders, die bereidwillig en vol vuur hulp bieden bij het opleiden van de jeugd, want onszelf te leren uiten is een van de meest lonende lessen die wij kunnen leren.

Iemand heeft eens gezegd dat men de kunst van het voeren van een gesprek is verleerd. Dat hoeft in onze gezinnen niet het geval te zijn, wanneer alle gezinsleden hun eigen steentje daartoe bijdragen. Zo kan er zich bijv. tijdens de warme maaltijd een prettig tafelgesprek ontwikkelen, als ieder lid van het gezin een woordje meesprekt door iets te vertellen over het meest interessante dat hij of zij in de loop van de dag heeft gezien of gehoord. Wat is het heerlijk als men broers en zusters echte belangstelling tot uiting hoort brengen voor elkaars bezigheden, terwijl zij hierdoor tevens ongedwongen van gedachten leren wisselen.

Er bestaat een van de Kerk uitgaand programma waardoor de gezinsleden gezamenlijk iets kunnen leren, nl. de gezinsavond. Dit programma heeft de meeste kans van slagen in gezinnen, waar aan de uitvoering daarvan op enthousiaste wijze wordt meegewerkt en deelgenomen door de jeugd. Jongere broertjes en zusjes volgen dan het voorbeeld dat de ouderen door hun geestdriftige instelling geven.

Vaak worden wij ontroerd door de getuigenisvergaderingen op jeugdconferenties. Dit brengt ons onwillekeurig op de gedachte wat dergelijke getuigenissen een welkome aanvulling zouden kunnen vormen in een vastenvergadering van de wijk, en wat het voor de jeugd een waardevolle ervaring zou zijn om in tegenwoordigheid van volwassena te leren spreken in de vriendschappelijke, godvruchtige sfeer van zo'n vergadering.

Wij leren allemaal van onze collega's en van de mensen met wie wij dagelijks omgaan. Wij hopen en bidden dat

onze jonge mensen vrienden mogen hebben van wie zij kunnen leren het evangelie beter na te leven, vrienden die hen in hun streven aanmoedigen en opbeuren. Het is goed met iedereen op vriendschappelijke voet te staan en het is prijzenswaardig als men diegenen probeert te helpen die blijkbaar in de verkeerde richting gaan, maar laat ons daarbij dan nog eens denken aan

dat kind, dat uit wandelen ging, en al wat het zag, werd een deel van hem. Wij leren inderdaad van onze vrienden en als wij liever de leraar willen zijn dan de leerling, dan zullen wij er goed aan doen ervoor te zorgen dat wij zo sterk en zo verstandig mogelijk zijn en zo goed voorbereid als wij maar kunnen.

De Heer heeft ons vermaand te stre-

ven naar het vergaren van kennis en ontwikkeling, als Hij zegt: "... put woorden van wijsheid uit de beste boeken; zoek wetenschap, ja, door studie alsmede door geloof". (L. & V. 88:118.) Lezen is een ontschatbare bron van ontwikkeling, waarbij wij tevens gebruik moeten maken van onze eigen vrije wil door een verstandige keuze van onze lectuur, want ook hetgeen wij lezen wordt een deel van onszelf.

Er is zoveel dat wij moeten leren doen en leren zijn. Bovendien is onze jeugd de beste tijd om iets te leren. De jeugd is de tijd waarin men zich moet voorbereiden om te kunnen slagen en gelukkig te zijn in de jaren die komen zullen. Als je tot de slotsom bent gekomen dat je graag een zending zou willen vervullen, dan is dit de tijd om je daarop voor te bereiden. Als je uitziet naar een dagelijks werk waarin je levenslang voldoening kunt vinden, dan is het nu de tijd om de daartoe vereiste bekwaamheid aan te leren. Wij hebben evenveel bewondering voor een jongen die in opleiding is voor een goed handwerk als voor een jongere die aan de universiteit studeert of een handelsschool bezoekt.

De jeugdijaren zijn ook een tijd om te dromen, maar laat die droom vooral niet de plaats innemen van het studeren en werken. Droom je van een tempelhuwelijk, dan is het nu de tijd om te leren wat ervoor nodig is om zo'n huwelijk waardig te zijn. Dan is het nu de tijd om jezelf voor te bereiden zo'n man of vrouw te worden dat een waardig iemand je tot partner voor de eeuwigheid kiest. Als je ernaar uitziet eenmaal je eigen kinderen groot te brengen, dan is het nu de tijd om een persoonlijkheid en karakter te ontwikkelen die nodig zijn om leiding te kunnen geven aan kleine kinderen.

Wij hebben een groot geloof en vertrouwen in onze hedendaagse mormoonse jongeren. Jullie zijn het op wie de Kerk het oog gericht houdt, in de hoop dat uit jullie de leiders zullen voortkomen die wij nodig zullen hebben in de dagen die voor ons liggen. Wij zijn er zeker van dat je erop zult zijn voorbereid als je daartoe geroepen wordt.

Het opheffen van grenzen

DOOR MARION D. HANKS

De kerstliederen en -verhalen staan vol gedachten over herders, koningen en wijzen die het Kerstkind komen aanbidden en Hém hun liefdegaven brengen. Men kan bijna zonder erbij te denken veel over Kerstmis zingen en spreken, en dit is misschien maar al te vaak het geval.

Toch is er één ding aan dit oude verhaal, waarover men in deze dagen van verdeeldheid wel moet nadenken — waarover moet worden nagedacht door alle mensen van goede wil en met goede verlangens: er werd eenmaal op aarde een Kindje geboren, Wiens invloed mensen tot elkaar heeft gebracht die weinig wisten en mensen die verstandig genoeg waren om te beseffen dat zij niet alles wisten, en waardoor zij er op de een of andere manier toe gebracht werden hindernissen te overwinnen en over standverschillen heen te stappen en in Zijn Geest als broeders te worden.

Op dit ogenblik is er geen geschenk of gunstverkievelijker dan een dergelijke invloed. Deze staat nog steeds ter beschikking van hen die de gebrekkigheid van hun eigen kennis kennen en de vergankelijke aard van hun bezittingen, en die beseffen hoe kwetsbaar tijdelijke macht is, en die zich voorbij de struikelblokken van hun eigen positie voortbewegen naar een eenheid in Christus.

1 Walt Whitman: een Amerikaans dichter (1819—1892).

Van Jozef leerde Hij het timmermansambacht

Laten wij in deze kersttijd het uitpakken van de geschenken die wij hebben gekregen van hen die van ons houden, eens even onderbreken voor een ernstig ogenblikje.

Wij zijn in onze ontwikkelingsjaren. Wij voelen de drang van de naderende volwassen leeftijd. Wij voelen dat we nu eigenlijk al echt „grote mensen” zijn. Deze kerstgeschenken houden ergens verband met de Zaligmaker der wereld. Als Hij niet voor ons gestorven was, dan zouden we nu dit feest niet vieren. Er zouden geen geschenken zijn, er zouden geen kerstliederen worden gezongen en er zou geen schitterend versierde kerstboom zijn. Wij denken niet zo heel vaak aan Hem, maar we vinden het wel verrukkelijk om iets te krijgen.

We vergeten ook niet dat wij zelf geschenken hebben gegeven aan degenen die ons iets gaven, en vragen ons af of hetgeen wij hun gaven wel gelijkwaardig was aan wat zij ons hebben gegeven. Zo staan wij niet tegenover onze ouders. Zij zullen ons veel geschenken geven, en dat verwachten wij ook. Ze hebben ons immers lief? Onze liefde voor hen zal tot uitdrukking komen in dat éne kleine geschenkje dat wij hun geven. Dat zullen ze wel begrijpen. Zij verwachten niet veel geschenken. Ze zijn al tevreden met enig blijk van waardering.

Ik vraag me af of het ook zo is met de Heer Jezus Christus. Al wat ik ben, heeft Hij mij gegeven. Zal Hij ook, net als mijn ouders, tevreden zijn met één klein geschenkje? Ik denk aan Hem in mijn jeugd. Hij moet ook eenmaal een

opgroeïende jongen zijn geweest. Hij moet hebben geweten dat Hij de Zoon van God was. Waarom zou Hij anders de Schriftgeleerden in de tempel hebben verteld dat Hij in de dingen Zijns Vaders moest zijn? (Luk. 2:49.) Daarmee kan Hij Jozef niet hebben bedoeld. Jozef was een eenvoudige timmerman, en bovendien sprak Hij tot Jozef toen Hij dit zei.

Ik vraag me af hoe Hij in Zijn jonge jaren zal zijn geweest. Eén ding is duidelijk: Hij gehoorzaamde Zijn aardse ouders. Van Jozef leerde Hij het timmermansambacht. Als Hij een voorbeeld voor de eeuwigheid heeft gegeven, dan ben ik benieuwd of Hij ook daarin een voorbeeld zal zijn geweest. Hij was veel en veel intelligenter dan Jozef en Maria. Hij had minachtend op hen neer kunnen kijken omdat Hij zoveel meer wist, maar toch is Hij als opgroeïende jongen aan hen gehoorzaam geweest totdat Hij geheel volwassen was.

Wat kan het leven van de Heer voor mij betekenen? Ook al begrijp ik Zijn opoffering niet helemaal, toch kan ik erin geloven. Ik weet niet zeker waarom het eigenlijk zo moest wezen. Hij was inderdaad Zijn hemelse Vader gehoorzaam, maar als jongeling is Hij Jozef gehoorzaam geweest. Mischien zou ik Zijn voorbeeld moeten volgen en ook gehoorzaam moeten zijn aan mijn vader en moeder. Zo'n leven zou Hem behagen. Zou ik Hem dit geschenk kunnen aanbieden?

○

Je bent een geschenk van jezelf...

„Er loopt een oude man daarginds voor je uit, en je moet hem wel kennen. Hij lijkt een beetje op jou, hij praat net als jij en hij loopt net als jij. Hij heeft jouw neus, jouw ogen, jouw kin. En of hij je nu graag mag of een hekel aan je heeft, of hij achtung of verachting voor jou koestert, of hij nu boos is of inschikkelijk van karakter, of hij zich ellendig of gelukkig voelt, dat hangt af van jou . . . want jij hebt hem zo gemaakt. Je bent het zelf op oudere leeftijd.“ Dit heeft Richard L. Evans onlangs in een toespraak gezegd.

Je bent het geschenk dat je jezelf geeft. Door hetgeen je nu met je eigen leven doet, wordt bepaald wat je morgen zelf zijn.

„Het leven is een korte wandeling langs een dunne draad . . . die begint en eindigt in het geheimzinnige onbekende. Tijdens onze wandeling langs dat smalle koord houdt de hoop ons in evenwicht. Het leven is kort voor zover wij het kunnen zien, maar in werkelijkheid . . . eindigt het nimmer . . . en, of het nu lang is of kort, het is al wat wij hebben.“ (Schrijver onbekend.)

Het leven is al wat wij hebben, maar als je er eens over nadenkt, dan is het nog een heel bezit. Wanneer wij deze wereld verlaten is alles wat wij mee moeten nemen naar de volgende wereld onze wijsheid en onze prestaties, of die nu goed zijn of slecht. Als wij daar iedere dag eens aan dachten, dan zouden we misschien wat meer ons best doen om ons leven te beteren. Heel wat mensen vergeten wat het doel is van dit aardse bestaan, doordat ze geheel opgaan in hun leven, in hun vreugden en verdrietelijkheden. Toch is het leven onze enige mogelijkheid om iets te leren.

Een van de voornaamste vraagstukken in het leven is te leren opschieten met de mensen met wie wij omgaan. Een van de gemakkelijkste methodes is, het met onze principes op een akkoordje te gooien en de weg van de wereld te bewandelen, wat het ook zij, want de wereld kent zoveel verschillende wegen; maar dit is niet de juiste weg. Het is onmogelijk om iedereen tevreden te stellen, maar je eigen beginselen laten varen is geen oplossing van het probleem om goed met de mensen overweg te kunnen. Schipperen met je beginselen is eenvoudig overgave en zelfverraad. Al wie zichzelf ontrouw wordt zal nooit door iemand anders echt worden geaccepteerd of gerespecteerd.

Andere mensen beoordelen ons vaak naar onze eigen maatstaven en niet volgens de hunne, maar aan de hand van wat zij weten dat wij geloven. Wij stellen de mensen teleur en ontnemen hun hun illusies, wanneer wij van onze eigen beginselen afwijken.

De enige manier om goed met anderen te kunnen opschieten, is te zijn wat wij weten dat we behoren te zijn, te doen wat wij weten dat we behoren te doen, anderen te respecteren en hun respect te verdienen, en geen zelfverraad te plegen door het met onze principes op een akkoordje te gooien.

Wij mogen onszelf voor niemand anders verlagen en wij hoeven ons tegenover niemand minderwaardig te voelen, enkel en alleen omdat hij bepaalde dingen beter kan dan wijzelf. Wij allen zijn stuk voor stuk gezegend met verschillende gedachten, talenten en goede hoedanigheden. Als God de mensen niet zo had geschapen, dan zouden wij geen vooruitgang kunnen maken.

Wanneer iemand grote prestaties heeft verricht, zijn andere mensen geneigd om te denken: „Wat een groot man is dat! Ik wou dat ik ook zo kon zijn.“ Er zijn echter geen waarachtig grote mensen, alleen maar gewone mensen zoals u en ik, die grote dingen tot stand hebben gebracht. Voor die prestaties moet men hen prijzen. Ieder mens kan op zijn eigen terrein iets van betekenis presteren, als hij het maar probeert. De mens is echter geneigd zichzelf beperkingen op te leggen en te onderschatten wat hij kan doen door een doel te bepalen en dan stil te staan wanneer hij dat heeft bereikt, met de gedachte dat hij niet beter kan. Als wij daarentegen ons doel telkens iets hoger stellen, naarmate wij het wat dichter benaderen, dan zullen wij onszelf geen beperkingen opleggen door bij voorbaat vast te stellen hoever we kunnen gaan.

Soms houden wij onszelf voor dat we gelukkig zouden zijn als wij ons doel maar konden bereiken. Vaak wordt geluk verward met wat wij veelal succes noemen. Succes betekent niet dat we van alles steeds meer moeten hebben; en het is niet zonder moeite te verkrijgen. Het is krijgen wat we graag willen als we iets verlangen dat goed voor ons is. Het is aankomen waar we graag willen wezen, als het de juiste plaats voor ons is, en evenmin kan men hem gelukkig noemen als hij geen rechtschapen mens is, als hij er niet zelf voor werkt en als hij geen liefde en zelfrespect heeft, en geen waardering koestert voor andere mensen.

Op je doel afgaan, krijgen wat je hebben wilt en bereiken waar je naar streeft, is niet van zo overwegend be-

lang als te weten dat je onderweg bent, op de goede weg. We hebben allemaal zorgen, angsten, moeilijkheden, en we moeten ermee leren leven. We mogen ons niet door onze angsten en moeilijkheden laten weerhouden te bereiken wat we willen en waarvan wij weten dat het goed is.

Robert Frost¹ heeft eens gezegd: „Ik kan alles wat ik over het leven geleerd heb, samenvatten in deze drie woorden: het gaat door . . . Waar het vooral om gaat is te bedenken dat het een richting heeft en dat het voortgaat . . . ondanks onze angsten en zorgen gaat het leven door . . .”

Inderdaad, het leven gaat door en wij moeten het hier en nu tegemoet durven treden. Wij mogen niet bezwijken telkens wanneer wij onze zin niet krijgen, en we mogen de dingen die we niet graag doen niet steeds blijven ontlopen, omdat we dan weldra geen kracht meer hebben om hard weg te lopen.

Wij moeten door het leven heen, wij moeten het onder ogen zien, het in ere houden, ervan genieten, ons eraan leren aanpassen, en datgene waar we niet van houden toch zo goed mogelijk doen. Wij moeten vertrouwen in de toekomst hebben en naar ons beste vermogen doen wat we kunnen. Daarvan is onze hele toekomst inderdaad afhankelijk. Die persoon daar voor mij uit, dat ben ik inderdaad zelf, zoals broeder Evans ons in herinnering heeft gebracht. Wij zijn een geschenk van onszelf.

¹ Robert Frost: een Amerikaans dichter (1874—1963).

Geschenken die voor geen geld te koop zijn

DOOR ELEANOR KNOWLES
adjunct-redactrice

„Toen nu Jezus geboren was te Bethlehem, gelegen in Judea, in de dagen van den koning Herodes, ziet, enige wijzen van het Oosten zijn te Jeruzalem aangekomen.

„Zeggende: Waar is de geboren Koning der Joden? want wij hebben gezien Zijn ster in het Oosten, en zijn gekomen om Hem te aanbidden . . .

„ . . . en ziet, de ster, die zij in het Oosten gezien hadden, ging hun voor, totdat zij kwam en stond boven de plaats, waar het Kindeken was.

„Als ze nu de ster zagen, verheugden zij zich met zeer grote vreugde.

„En in het huis gekomen zijnde, vonden zij het Kindeken met Maria, Zijn moeder, en nedervallende hebben zij Hetzelfde aanbeden; en hun schatten opengedaan hebbende, brachten zij Hem geschenken: goud, en wierook, en mirre.“ (Mt. 2:1-2, 9-11.)

In dit prachtige Schriftgedeelte uit het evangelie van Mattheüs wordt een beschrijving gegeven van wat waarschijnlijk de oorsprong is van een van onze aardigste tradities, nl. het geven van geschenken met Kerstmis.

Het geven van geschenken in een maatschappij van massa-media en reclame, en in een tijd van betrekkelijke overvloed, waarin iedereen gemakkelijk toegang kan verkrijgen tot winkels en warenhuizen, is tot op zekere hoogte een zaak van winstbejag voor de handel geworden. Toch is het mooi als de geschenken zorgvuldig en bedachtzaam worden uitgekozen als een attentie voor de ontvanger daarvan, want men kan anderen heel blij maken door het aanbieden van geschenken die beantwoorden aan de verlangens van hen die men wil bedenken. Nog grotere vreugde kan men echter putten uit het geven van geschenken die niet te koop zijn en met geen geld te betalen, geschenken

die echt uit het hart komen en blij geven van een bijzonder attent gebaar van de zijde van de gever. Dergelijke geschenken kosten veelal weinig in werkelijk geld, maar ze vragen wel de besteding van een allerkostelijkst bezit: tijd. Dit zijn met recht geschenken „uit een goed hart.“

Zo was er bijv. een moeder met vier kleine kinderen die zich afvroegen wat zij hun pappa konden geven, zodat hij kon zien dat ze niet alleen met Kerstmis aan hem dachten, maar ook het hele jaar door. Samen stelden ze een lijst op van kleine karweitjes en diensten die ze hem thuis konden bewijzen, zoals de krant voor hem halen als hij thuis kwam van het werk, het maken van een van zijn lievelingstoetjes, het poetsen van zijn schoenen. De moeder wist een rol papier van een kasregister te bemachtigen uit een winkel in de buurt en daarop tekenden ze 365 dagen af. In het voor elke dag gereserveerde vakje vermeldten ze een bepaalde dienst en de naam van het kind dat die dienst op de bewuste dag zou bewijzen. Iedere maand werd de lijst van geschenken voor die maand op het mededelingenbord van het gezin geplakt om de kinderen aan hun taken te herinneren. Dit was een geschenk dat werkelijk een jaar lang duurde.

Een meisjesstudente die kort bij kas zat, maakte geschenkenbonnen. Op elke bonn tekende ze aan wat ze dat jaar voor de ontvanger zou doen. Zo beloofde ze een kamergehoort haar te zullen helpen met het maken van een gelegenhedsjurk voor een bijzondere dansavond. De naaste bureu, die kleine kindertjes hadden, beloofde ze een bepaald aantal avonden gratis dienst te doen als babysitter. Een bejaarde tante bood ze aan boodschappen voor haar te doen.

Dergelijke geschenkenbonnen kunnen gemakkelijk worden vervaardigd uit perkament of tekenpapier, of blanco witte kaartjes, met behulp van verguldsel of zilverkleurige inkt, viltpennen, tekeningen en uitknipsels, gedichtjes en citaten, en gekleurde lintjes. De in tijd uitgedrukte geschenken kunnen bestaan uit schilder-, muziek-, kook- en taallessen of uit zaken waarin men bedreven is, het verlenen van chauffeursdiensten aan oudere of gebrekkige mensen, het geven van eigengebakken taarten, broden of andere etenswaren, vakantiehielp aan bureu of familieleden zoals

het bijhouden van tuinen, het verzorgen van kamerplanten, het doorsturen van post, kranten en andere dingen tijdens hun afwezigheid.

Ouders die het erg druk hebben kunnen hun kinderen „tijdkaarten“ geven, waarin ze beloven zich gedurende bepaalde periodes onafgebroken uitsluitend aan de belangen van hun kinderen te zullen wijden.

Een geschenk van bijzondere betekenis voor familieleden zou een familie-gedenboek of een plakboek kunnen zijn. Zo was er een jonge vrouw die familiegeschiedenissen en groepslijsten uittipte en daarvan afschriften maakte voor al haar broers en zusters. Zoiets vereist spuurwerk en moet een tijdlang volgehouden worden, maar waarom zouden we niet besluiten hier meteen aan te beginnen voor de volgende Kerstmis?

Uit het hart komende geschenken kunnen bureu nader tot elkander brengen. Zo verhuisde een mormoons gezin eens naar een buurtschap in Pennsylvanië, waar ze door de afstand van de andere leden van de Kerk waren geïsoleerd. Op Kerstavond verpakten ze potten eigengemaakte gelei in vrolijk gekleurd papier met fleurige linten en brachten die naar hun bureu. Door middel van deze toenadering in de Kerstdagen maakten ze vele nieuwe vrienden en konden ze zelfs verscheidene mensen voor de Kerk interesseren. Een ander gezin met opgroeiende kinderen heeft de gewoonte houtblokken te maken voor het kerstvuur, die ze dan op Kerstavond bij hun bureu bezorgen, als ze kerstliederen gaan zingen.

Een in een wereldstad wonende OOV-lerares nodigt jongelui die van huis zijn uit om twee- of driemaal in de kersttijd met haar kerstliederen te gaan zingen in rusthuizen, ziekenhuizen en andere plaatsen waar men zich met Kerstmis eenzaam kan voelen. Ze hebben zelfs een ontvankelijk gehoor gevonden in een naburige brandweerkazerne!

Eigengemaakte geschenken — voorwerpen die weinig materiaalkosten vereisen maar tijd om ze te maken — zijn altijd welkom. Verpakkingen die van fantasie getuigen kunnen zelfs een gewoon brood of ander gebak een aantrekkelijk en smakelijk aanzien geven.

Avondmaalsopzeggingen voor december

Senior-zondagsschool:

„Want also lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieglijk die in hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.“

(Joh. 3:16.)

Junior-zondagsschool:

„Laat ons elkander liefhebben, want

Stoaty

Melvin W. Dunn

The image shows a musical score for a hymn. It consists of two systems of music. The first system has a treble clef and a key signature of one flat (B-flat major or D minor). The tempo is marked 'Stoaty'. The second system has a bass clef and the same key signature. The music is written in a simple, homophonic style with a four-part setting. The composer's name, Melvin W. Dunn, is written in the top right corner of the first system.

Wie kan ik vertrouwen?

DOOR WILLIAM M. DALE *

Volgens de Griekse mythologie ging Hercules¹ als jongeling bij de herders in de bergen leven. Op zekere dag legde hij zich op 't heetst van de middag te slapen en kreeg een vreemde droom. In zijn droom splitste het pad dat hij volgde zich plotseling in twee duidelijk van elkaar te onderscheiden wegen. Hij kon niet uitmaken welke van deze wegen hij moest kiezen. De ene weg leek heel effen en gemakkelijk te begaan. Deze scheen naar een vrolijke stad te leiden. De andere weg was een oneffen bergpad dat zeer moeilijk te beklimmen leek en dat nog moeilijker begaanbaar en woester scheen te worden naarmate het hoger de berg op ging, tot het zich in de wolken verloor. Terwijl Hercules de twee bovenomschreven wegen stond te bekijken en zich afvroeg welke hij moest nemen, zag hij langs het effen pad vanuit de stad een jonge vrouw aankomen. Haar japon was overdekt met geborduurde bloemen in alle kleuren en ze droeg een krans van rozen in het haar. Ze zag dat Hercules in twijfel stond welke weg hij zou nemen en ze gaf hem vlug de raad het effen pad te kiezen dat naar de stad voerde. „In die stad,“ zei ze, „zult u aardige mensen vinden, die u royaal alles zullen geven wat u zich zou kunnen wensen. U hoeft niet te werken, maar u kunt de hele dag in lusthoven zitten, waar u fonteinën hoort klateren en vogels hoort zingen, of waar u, als u dat verkiest, naar de muziek van de lier kunt luisteren.“ Hercules keek in de richting van de stad. Het geluid van de muziek drong vaag tot hem door, meegevoerd op de vleugels van het morgenwindje, en de tuinen die de huizen omringden met hun bomen en bloeiende struiken zagen er zo koel en aanlokkelijk uit, dat hij de neiging voelde om de raad van die jonge vrouw op te volgen. Toch weerhield iets hem hiervan.

Toen zag hij op het andere pad nog een jonge vrouw staan. Ze droeg eenvoudige kleding en haar ogen stonden droevig, doch dapper. „Ik zal u de waarheid zeggen, Hercules. Mijn zuster wil u bedriegen. De genoegens die zij u in die stad zullen bieden zijn óf niet de moeite waard, óf uiteindelijk zult u er een prijs voor betalen, waarvan u geen flauw vermoeden hebt. Ga niet naar die stad, maar kom met mij mee het bergpad op. Die weg is moeilijk te beklimmen en het wordt al zwaarder en zwaarder, naarmate u hoger komt, maar u zult verrukkingen smaken, waarvan u

nimmer moede wordt. U zult de berglucht inademen, en deze zal u zeer sterk maken, evenals de beklimning. Als u de moed hebt om hoog genoeg te klimmen, dan zal deze bergweg u uiteindelijk naar de Olympus voeren, alwaar u ten eeuwigens dage bij de goden zult wonen, die onsterfelijk zijn.“²

In zijn droom was Hercules zo verstandig de bergweg te kiezen. Deze keuze zou later een belangrijke rol spelen bij het verrichten van de twaalf werken die hem door Eurystheus waren opgedragen.³

De weg die Hercules koos was in overeenstemming met de aard van zijn karakter. Onder de oude Grieken werd het als het begeerlijkste doel beschouwd het voorrecht te mogen hebben de top van de berg Olympus te bereiken en bij de goden te wonen. Hercules wilde zich voor niets minder dan dat inzetten. Het feit dat hij zich had verbonden een edele zaak te dienen was kennelijk de beslissende factor in zijn besluit in wie van die twee vrouwen hij zijn vertrouwen moest stellen.

Uit de geschiedenis van Hercules blijkt duidelijk dat de tweede vrouw zich oprecht voor zijn welzijn interesseerde. Zij bood hem een moeilijke weg aan, ja, een weg die, naar zij beloofde, hoe langer hoe vermoeiender zou worden. Zij kon hem de beloningen niet schenken; die moest hij zelf verdienen. De gemakkelijkste weg was aanlokkelijk voor het ogenblik, maar Hercules koos toch de tweede. Uit zijn keuze bleek dat hij zichzelf respecteerde. In de raad van die tweede vrouw zag hij een gelegenheid om tot zelfontplooiing te komen, vooruitgang te maken, iets tot stand te brengen en tenslotte een god te worden. Zij had waarlijk het goede met hem voor.

Ter beantwoording van de vraag „op wie kan ik vertrouwen?“ moeten wij ons ten aanzien van ieder mens beslist afvragen: „Wat heeft die persoon met mij voor?“ Wenst hij mij iets te zien presteren, of zoekt hij een deelgenoot in zijn mislukking of in het kwade? Wil hij dat ik Gods wetten zal verzeren? Spoort hij mij aan mijn ouders en familieleden te schande te maken? Schept hij er behagen in twijfel te wekken omtrent de beginselen die ik altijd als belangrijk heb beschouwd? Waar is hij op uit? Het ligt voor de hand dat de persoon in wie wij ons vertrouwen stellen diegene is, wiens bedoelingen in overeenstemming zijn

- * William M. Dale heeft sociologie gestudeerd aan de universiteit van Utah en doet momenteel dienst als hoofd van de reclassering voor de jeugdrechtbank (Utah Second District Juvenile Court). Hij is tevens lid van verscheidene burgerlijke organisaties die zich bezig houden met jeugdproblemen en de geestelijke volksgezondheid, en heeft baanbrekend werk verricht op het gebied van de plaatselijke reclassering. In 1949 heeft hij een zending naar Nieuw-Zeeland volbracht, hij is bisschop geweest en thans werkzaam als leraar van een ochtendklas voor godsdienstonderwijs en zondagsschoolleeraar in de Imperial Second Ward, in de ring Willford (Utah). Hij is gehuwd met Lynette Barrus; het echtpaar heeft 5 kinderen.

met de doelstellingen die wij voor onszelf hebben bepaald. Nauw verwant aan het bovenstaande is het geval van een leraar die zijn eigen oogmerken tracht te bevreemden, waar die in strijd zijn met de behoeften van de leerling. Op allerlei gebied komen wij in ons leven in aanraking met mensen die ons twijfelachtige gewoonten willen bijbrengen. Ongelukkigerwijze zijn er velen die er grote voldoening in vinden het zaad van meningsverschillen en conflicten te zaaien en het eenvoudige geloof van de jeugd te vernietigen. Het feit dat onze scholen worden aangeduid als plaatsen waar de jeugd moet leren, effent het pad voor diegenen die er op uit zijn misbruik te maken van de onderzoekende geest van de jeugd, om haar op een dwaalspoor te brengen.

Leerlingen willen graag aannemen wat hun leraren zeggen. Zo zien wij het ook graag. Het is voor de leerlingen echter van belang in te zien dat zij het recht hebben ideologieën te verwerpen, ook al worden deze hun op school opgedrongen. Meestal kunnen leerlingen hun leraars niet zelf kiezen, maar wel staat het hun vrij zich al dan niet door de leraar hun standpunten, hun voorkeur of hun levensbeschouwing te laten voorschrijven. Op de vraag „op wie kan ik vertrouwen?” heeft Alma ons een van de betrouwbaarste antwoorden gegeven, waar hij zegt:

„En vertrouwt evenmin iemand als uw leraar... tenzij hij een man van God is, die in Zijn wegen wandelt en Zijn geboden onderhoudt.” (Mos. 23:14.)

In de hemelse raadsvergadering werd een voorstel ingediend, dat de belofte inhield dat er geen enkele ziel verloren zou gaan. (Zie Mozes 4:1-2.) Evenals in de zinnebeeldige stad uit Hercules' droom, zou alles op aarde dan als een gave worden ontvangen. Er zou geen werk inspanning worden vereist, en over de prijs die ervoor betaald zou moeten worden werd voor 't gemak maar niet gesproken.

Een tweede voorstel voorzag in de mogelijkheid dat ieder mens het recht zou krijgen zelf te kiezen. De weg tot God zou hem worden bekend gemaakt en gewezen, maar hij zou zelfstandig mogen beslissen of hij die wilde volgen. Die weg zou niet gemakkelijk zijn, maar wie erin slaagde hem te bewandelen zou het eeuwige leven ontvangen en dan ook een goddelijk wezen worden. De voornaamste

zide van dit tweede voorstel was de vrije wil om persoonlijk te kunnen kiezen.

„... En omdat zij van de val zijn verlost, zijn zij voor eeuwig vrij geworden, het onderscheid kennende tussen goed en kwaad, om zelfstandig te handelen en niet om zich te laten handelen, behalve door de straf der wet in de grote en laatste dag, naar de geboden, die God heeft gegeven.

„Daarom zijn de mensen vrij naar het vlees, en wordt hun alles gegeven, wat voor de mens heilzaam is. En zij zijn vrij te kiezen, vrijheid en eeuwig leven door de grote bemiddeling voor allen, of gevangenschap en dood naar de slavernij en macht des duivels; want hij tracht alle mensen even ellendig te maken als hij zelf is.” (11 Ne. 2:26 en 27.)

Bij alle noodzakelijke hulp is het beklimmen van de berg naar de goddelijke staat desondanks nog een onderneming voor „doe-het-zelvers.” De voornaamste persoon waarop je moet kunnen vertrouwen, ben je zelf. We hebben allemaal recht op goddelijke leiding, maar we moeten op de juiste golfrequentie zijn afgestemd om de influisteringen van de Geest te kunnen horen. In dit verband heeft Brigham Young ons een uitstekend inzicht verschaft:

*„Indien uw geloof op het juiste doel was gericht, uw vertrouwen ongeschokt en uw leven rein en heilig was, terwijl iedereen steeds de aan zijn of haar roeping verbonden plichten vervulde overeenkomstig het uverleende priesterschap en de u geschonken bekwaamheden, dan zoudt u zijn vervuld van de Heilige Geest, en zou het voor ieder ander even onmogelijk zijn u te bedriegen en ten verderve te voeren, als voor een veer om niet te worden verteerd te midden van een hevige hitte.”*⁴ ○

- 1 Hercules — in de mythologie de heldhaftige halfgod van de lichamelijke moed.
- 2 Zie *Favourite Greek Myths* van Lillian Stoughton Hyde, uitg. van D. C. Heath en Co., London, England, 1905, pag. 139—142.
- 3 Eurystheus — de zoon van de koning van Mycenae.
- 4 *Journal of Discourses*, Vol. 7, pag. 277.

DOOR PRESIDENT
DAVID O. MCKAY

Voor u

Van alle feestdagen op de wereld is Kerstmis verreweg het feest dat overal het meest algemeen wordt aanvaard en gevierd. Het heeft zo iets geheel eigens, waardoor iedereen wordt bekoord, van het kleinste kleutertje tot de oudste wijsgeer in de levensavond. De kerstdagen zijn de enige tijd van het jaar waarop het egoïsme ondergeschikt wordt gemaakt aan hogere idealen en de hebzucht wordt verdrongen door vriendelijkheid, vergevingsgezindheid, verdraagzaamheid en liefde. Dit zijn enkele van de eenvoudige deugden waardoor deze feestdagen zo'n heerlijke sfeer krijgen.

In deze tijd worden alle steden door de hele christelijke wereld heen schitterend verlicht op de vooravond van Kerstmis, door het kunstlicht van elektrische lampjes. De Kerstavond in Bethlehem, nu bijna tweeduizend jaar geleden, was echter donker, misschien op een paar hier en daar verspreide fakkels na. Toch werd in dat nederige, maar historische stadje het eerste kerstverhaal aangekondigd, en daar werd het sterfelijke leven geschonken aan het Licht der wereld. (Zie Joh. 8:12.)

De aankondiging van dat eerste Kerstfeest is het liefelijkste verhaal dat ooit is verteld (zie Luk. 2:7-26), want de eeuwige beginselen die toen werden verkondigd behelsden een boodschap van „grote blijdschap, die al den volke wezen zal.“ Het licht der wereld moest schijnen in ieder mensenhart.

De gebeurtenissen die verband hielden met de geboorte van het Kind van Bethlehem doen dit prachtig uitkomen. Toen Jozef en Maria, moe en afgemat van de reis, hun oude vaderstad Bethlehem binnenkwamen, verwachtten ze een geriefelijk logies te kunnen bemachtigen, maar er was voor hen geen plaats in de herberg. Alleen moeders kunnen zich voorstellen hoe diep teleurgesteld en vreselijk ongerust Maria moet zijn geweest, toen zij en Jozef de herberg verlieten en de duisternis weer in gingen om elders een onderdak te zoeken. De stad was overvol, maar onder de mensenmenigten waren geen vrienden die hun hulp wilden bieden, er was geen enkel bekend gezicht dat hun door eenzaamheid bezwaard gemoed kon helpen verlichten — een aanstaande moeder, die dringend behoefte had aan de beste, geriefelijkste gelegenheid om te overnachten. Toch vonden ze nergens een open deur, zelfs geen leger om op uit te rusten.

vandaag

Nederige schaapherders, door openbaring van het gebeurde verwittigd, vonden Maria met het Kindeke, liggende in de kribbe. Wijzen uit het oosten werden langs de weg der wetenschap tot Hem geleid. Toen Maria in overeenstemming met de Mozaische wet haar Kind na acht dagen naar de tempel bracht, herkende Simeon het Kindeke als „de Christus des Heeren.“

Zo werd zelfs op die eerste Kerstdag al aangetoond dat alle mensen — de nederigen, de geleerden, de rijken, de groten — kortom allen die oprecht de Christus zoeken Hem zullen vinden en één van zin zullen worden in een goddelijke broederschap.

Ook tot u zegt de engel op deze dag, dat „u heden geboren is de Zaligmaker, welke is Christus de Heere . . .“ Jezus Christus is uw Zaligmaker, en de mijne. Zaligheid is inderdaad een persoonlijke zaak. In de Kerk van Jezus Christus houden wij ons bezig met afzonderlijke mensen. De beginselen en verordeningen van het Evangelie, nl. geloof, bekering, doop, het opleggen der handen en al het overige, zijn bestemd voor de enkeling.

De ware Kerstgeest is de Geest van Christus. Stralend komt tot ons door de eeuwen heen de hemelse bekendmaking van Zijn geboorte: „Ere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen.“

Toen Christus als een nederig Kindje op aarde kwam, was er geen plaats voor Hem in de herberg. Heden ten dage behoort ieder hart in elke woning Hem welkom te heten. Als dit zo zou zijn, dan zouden zelfzucht, jaloezie, vijandschap en al wat verdriet teweegbrengt, plaats maken voor vriendelijkheid, bereidheid om anderen te dienen, en welwillendheid.

De verantwoordelijkheid voor het stichten van vrede in de wereld berust niet alleen bij een volkenbond, of, zoals het tegenwoordig heet, bij de Verenigde Naties, maar bij ieder mens, bij ieder gezin, bij het kleinste gehucht en de grootste wereldstad.

Laat ieder onzer dan ook persoonlijk in zijn eigen hart de ware geest van Kerstmis toegang verlenen. Laat dan die geest door heel zijn woning uitstralen. Duizend van die tehuizen zouden samen een echt christelijke stad vormen, en duizend van die steden een echt christelijke wereld.

LINDA CAMPORA

Tegenover God en je ouders

In het voorbestaan was je een heldhaftige geest, en toen de twee plannen werden voorgelegd, kon je je enthousiasme en je hoop niet bedwingen om een tabernakel van vlees en beenderen op je te nemen om op aarde opnieuw te kunnen beginnen. Hoewel je het heerlijke tehuis van je geliefde Vader ongaarne verliet, baden twee mensen op aarde om je en wachtten vol hoop op je komst.

Ik geloof dat Nephi dit heeft bedoeld, toen hij zei: „Ik, Nephi, uit eerbare ouders geboren.“ (1 Ne. 1:1.) Wat zijn jongelui tegenover hun eerbare ouders verplicht?

Als God voldoende geloof had om deze twee mensen een van Zijn liefste geesten, Zijn meest onschatbare bezittingen, toe te vertrouwen, moest de jeugd dan niet genoeg geloof hechten aan Zijn oordeel dat ze moeten luisteren naar de raad van hun ouders en hun moeten gehoorzamen, eerbiedigen en eren?

Stellen wij vertrouwen in onze ouders, of zeggen we tegen hen: „U begrijpt het gewoonweg niet“? Maken wij hen deelgenoot van ons leven, of sluipen we op onze tenen langs hun verlichte slaapkamer nadat we met een jongen of meisje uit zijn geweest? Verwachten we van hen dat ze ons zullen vertrouwen wanneer wij hun onwaarheden vertellen over plaatsen, tijden en vrienden waar wij heen zijn geweest? Kunnen wij met trots zeggen: „Dit is mijn Ma en dit is mijn Pa,“ of worden we zo laagstaand als sommige jongelui door over hen te spreken als „het oude mens“ en „mijn oude heer“? Hebben we er ooit aan gedacht een avondje thuis te blijven bij de kleinere kinderen, zodat zij ook eens naar

de bioscoop kunnen gaan, of zijn wij altijd aan de beurt om de auto te gebruiken? Draagt Ma haar nieuwe blouse de laatste tijd maar één keer en nemen wij die dan van haar over?

Denk eens aan het lied van Alma, de vader van Alma jr. Zijn zoon was een echte onruststoker en eerst moest een engel van de Heer hem met stomheid slaan voordat hij tot bekering kwam en een machtig zendingeling werd.

Gehoorzaamheid, respect en eerbetoon zijn zeer belangrijk, maar de grootste gave die wij onze ouders kunnen schenken is een goed leven te leiden, de beginselen van het Evangelie te onderhouden en een onvergankelijk getuigenis te bezitten. Hieronder valt ook de doelstelling van een tempelhuwelijk. Dit is het enige dat ons zal toestaan een woning en een gezin te hebben in het celestiale koninkrijk van onze hemelse Vader. Om waardig te zijn een tempelhuwelijk te sluiten, moeten wij voortdurend een rein leven leiden. Deze tienerjaren van ons leven baren onze ouders de meeste zorgen. Zij kennen de sterke opwellingen en gemoedsaandoeningen die wij beginnen te ondervinden. Zij hebben dezelfde heerlijke ontdekkingen intijdig gedaan. Ze willen alleen maar graag helpen en leiding geven.

De geest die het voorbestaan verliet was rein, verlangend, dapper en hoogstaand. Iedere dag van ons leven moeten wij één gedachte en één doel voor ogen hebben, nl. om precies even rein en hoogstaand terug te keren als wij hier kwamen.

Ook in Arnhem komt een nieuw gebouw

Op de hoek Cannenburglaan-Het Lange Water en de Middachtensingel zal een nieuw gebouw worden opgetrokken voor de gemeente Arnhem. De grondbreking vond jongstleden zaterdag 19 september plaats in aanwezigheid van vele ambtsdragers uit de stad Arnhem. Er was eveneens een afvaardiging van de leden van de gemeente Arnhem. Arnhem heeft momenteel ongeveer 250 leden van de Kerk en deze gemeente groeit voortdurend: dit maakt het nieuwe gebouw noodzakelijk.

De kerk zal 45 meter breed worden en 70 meter lang. Men denkt volgend jaar mei klaar te zijn. De leden in Arnhem hebben hier al enige tijd naar uitgezien en nu gaat het dan werkelijkheid worden.

Ieder lid van de gemeente Arnhem wordt verzocht zoveel mogelijk te helpen als de gelegenheid zich voordoet. Op deze manier zal de gemeente één worden in haar inspanningen om dit gebouw voor de Heer te voltooien.

Wij weten dat het een prachtige kapel zal worden waarop de leden trots kunnen zijn. Ze hebben vele jaren verzorgd in de Prins Hendrikstraat en vele mensen zien dopen die nu goede leden van de gemeente zijn geworden.

Genealogie

Onlangs is in het Engels het herziene **Records Submission Manual** (Handboek voor het inzenden van namen voor tempelverordeningen) uitgegeven. De verzorging van de Nederlandse uitgave is meteen ter hand genomen en wij raden iedereen die namen heeft in te zenden

aan dit boekwerkje onmiddellijk in Luik te bestellen, ook zij die al eerder de eerste uitgave gekocht hebben. In de nieuwe editie zijn de tussentijds in **De Ster** verschenen wijzigingen verwerkt en bovendien bevat ze enkele nieuwe bijzonderheden en zelfs enige veranderingen, o. a. in verband met adoptie. Op een belangrijke wijziging willen wij u nu reeds wijzen:

Tot nu toe moest men in het vakje „geslacht“ een U invullen als het geslacht onbekend (Engels: unknown) was. Dit wordt nu alleen **M** of **F** (resp. manlijk en vrouwelijk) als de bron het ge-

slacht vermeldt. Als de bron het geslacht niet uitdrukkelijk vermeldt, dan zette men **U** voor „niet vermeld“ (Engels: unstated). In tegenstelling tot wat we tot dusver beweerd hebben, kan men dus niet meer aan de hand van de voornaam het geslacht vaststellen.

Wij verwachten dat ieder die dit nieuwe handboekje goed bestudeerd en begrepen heeft 95% van zijn namen foutloos kan inzenden, al moeten we toegeven dat de bestudering heel wat van u zal vergen. Succes.

Het genealogisch comité
van de Nederlandse Zending

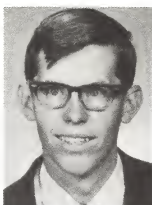
Aangekomen

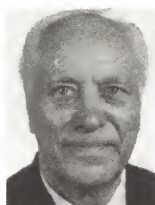
Hunsaker, Greg E.,
New Plymouth (Idaho)

Jardine, Wade S.,
Salt Lake City (Utah)

Oates, William F.,
Riverton (Utah)

Ylst, Eege,
Long Beach
(California)

Vertrokken

Cartwright, Gary L.
Beaver (Utah)

Peterson, Kent F.
Cedar City (Utah)

Christensen, Conley B.
Driggs (Idaho)

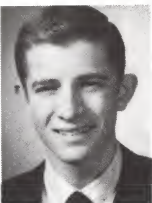
Aslin, James E.,
Long Beach
(California)

Lems, Barend C.
Salt Lake City (Utah)

Winkel, Bryce J.
Richfield (Utah)

Tesch, Randy H.
Salt Lake City (Utah)

Knudsen, James F.
Francois Lake
(Canada)

Vakantie-trip naar Brussel

Op dinsdag 22 september maakte de Haagse ZHV een uitstapje naar het land der Belgen. De bus voerde behalve de Haagse zusters, een zuster uit Delft en

enkele gasten uit Rotterdam mee: samen 39 mensen.

Klokslag negen uur vertrok men van het kerkegebouw aan de Leersumstraat. Het weer had niet mooier kunnen zijn: helder, zonnig en fris. Nadat er in Rotterdam nog enkele zusters waren ingestapt, werd er direct doorgerezen naar de Belgische grens. De stemming was opperbest, mede door allerlei lekkernijen die door ieder waren meegenomen.

In Brussel maakte men eerst een rondrit langs de voornaamste bezienswaardigheden. De bus werd nu op de Grote Markt geparkeerd en iederen kreeg nu de gelegenheid de stad op eigen wijze

te beleven: winkelen, terrasjes bezoeken, kerken bezichtigen enz.

Na het verzamelen ging de rit naar Brachaete, waar in restaurant „Dennenhof“ een heerlijke maaltijd werd genoten. Hierna werd de terugtocht aangevaard. De vrolijkheid was buitengewoon en het Brabantse en Hollandse landschap werd dan ook zingend doorkruist. Kwart over negen 's avonds stonden de reizigers weer in Den Haag.

Alle hulde aan zuster Boer die dit uitstapje perfect georganiseerd heeft. Het was een onvergetelijke dag en van alle kanten hoorde men: „Volgend jaar weer!“

GEBEURTENISSEN IN DE NEDERLANDSE ZENDING EN DE HOLLANDSE RING

GEDOOPT IN DE NEDERLANDSE ZENDING

Alkmaar

de Weijer, Joannes Antonius Maria, 12 september 1970

Almelo

Janssen, Jan Hendrik Arend, 28 augustus 1970

Amersfoort

Klaassen, Immeke, 24 augustus 1970

van Dijk, Bernardus Willem, 24 augustus 1970

Antwerpen

Jansen, Willem Antonius, 7 september 1970

Jansen-Sleeckx, Phiomena Fictorina, 7 september 1970

Jansen, Alfons Gerius Johan, 26 september 1970

Apeldoorn

Landman, Tonia Johanna, 18 september 1970

Brussel English Speaking Branch

Wilchinsky, Candy Lynn Antonia, 19 september 1970

Gouda

Pattiasina, Sarah Angella, 7 september 1970

de Jong, Christiaan Johannes, 7 september 1970

de Jong-de Koning, Anthonia Johanna, 7 september 1970

de Jong, Louis, 28 september 1970

de Jong, Hendrik, 28 september 1970

Groningen

Wijsbeek, Henderika Frederika, 31. augustus 1970

Vogel, Frederikus, 25 september 1970

Vogel-Huinenga, Klaaske Diewertje, 25 september 1970

Vogel, Hendrikje, 25 september 1970

Vogel, Margaretha Klazina, 25 september 1970

Vogel, Gerber, 25 september 1970

Hengelo-Enschede

de Jonge, Wouter Jan, 28 augustus 1970

de Jonge-Hofstede, Gerda Roelie, 28 augustus 1970

de Jonge, Jasper Wouter Donald, 28 augustus 1970

Roep, Gijsbertus Jan Hendrik, 21 augustus 1970

Glas, Carla, 29 augustus 1970

Schuyer, Maria Adriana Hermina, 26 september 1970

Hilversum

van Staveren, Marianne Ingrid, 24 augustus 1970

Nieuwenhuis, Ali Jacoba, 31 augustus 1970

Harlingen

Rosenau, Danny Errol, 31 juli 1970

Leeuwarden

van Ruiten, Reimer, 16 september 1970

van Ruiten-Groenhof, Aukje, 16 september 1970

Nijmegen

van Leeuwen, Antonie Pieter, 18 september 1970

van Leeuwen-Breyer, Anna Susanna, 18 september 1970

van Leeuwen, Harry, 18 september 1970

Utrecht

Göbel, Hendrik Wilhelm, 24 augustus 1970

Göbel-Geervliet, Hildegard, 24 augustus 1970

Chardon, Abraham Paulus, 24 augustus 1970

GEDOOPT IN DE HOLLANDSE RING

Amsterdam

Pijpers, Joseph Gregorius Silvester, 17 september 1970

Pijpers, Vincentius Ignatius Michaël, 17 september 1970

Pijpers-Helling, Johanna Teresia Cecilia, 17 september 1970

Wattimena, Hendriena Anna, 17 september 1970

Dordrecht

Batenburg, Arie Meeuwis, 3 september 1970

Rotterdam-Zuid

Staal, Siebe, 3 september 1970

Dullaart, Wilhelmina Francina, 11 september 1970

Vlaardingén

Huysér-Schopmann, Lizette Cornelia, 12 juni 1970

VERHOOGING EN ORDENING IN HET PRIESTERSCHAP

Antwerpen

De Brie, Jean Francois Mariette, leraar, 23 augustus 1970

Lodoweyckx, Jean Raymond Josefina, priester,

9 augustus 1970

Breda

van Lottum, Hermannus, priester, 22 februari 1970

Brussel

Cludts, Guido Felix Leopold, diaken, 14 juni 1970

Eindhoven

de Kaste, Cornelis Sjoerd, priester, 9 augustus 1970

Bots, Andreas, diaken, 9 augustus 1970

Reininga, Meinhard H., diaken, 16 maart 1970

Engelbert, Rudi Hubert, diaken, 26 april 1970

Groningen

Dezaire, Joseph Engelbert Pierre, diaken, 16 augustus 1970

Mechelen

Van der Aa, Gabriel Gerard, diaken, 2 augustus 1970

Nijmegen

Dumas, Eugene Ernst Rudolf, leraar, 2 augustus 1970

Utrecht

Chardon, Elias Hendrik, priester, 2 augustus 1970

Vlaardingén

Henderickx, Petrus Johannes, diaken, 18 augustus 1970

Kluit, Leen Arie, leraar, 23 augustus 1970

Broekharts, Pieter Wouter- ouderling, 24 mei 1970

GEZEGEND

Groningen

Dezaire, Annette Henrika Hildegard, 2 augustus 1970

Dezaire, Astrid Theresa Petra, 2 augustus 1970

GEBOREN

Eindhoven

Beijerling, Jeneffer Esther, 8 augustus 1970

Arts, Valentin, 19 mei 1970

GEHUWD

Nijmegen

Leenders, Gerardus Hubertus met Joosten, Catherina

Josephina, 6 augustus 1970

Herman en Tiny van Stralen, 11 juni 1970

OVERLEDEN

Apeldoorn

Ribbink-de Bruin, Hendrikje, 20 augustus 1970

Utrecht

De Bruijn-Seelman van Eggebert, Catharina Alma

Therese Clara, 17 augustus 1970

MUTATIES IN DE NEDERLANDSE ZENDING

Jetske Dallinga-Engelsman, raadgeefster in het zendingsbestuur van de ZHV

Ronny Muntinga, districtsresident van Noord-Holland/Utrecht

Ik zal mijn tijd niet verknoeien . . .

DOOR RICHARD L. EVANS

In een paar ontroerende regels heeft Jack London¹ eens enkele opvattingen gegeven over de leeftijd van de mens en het vollediger gebruik dat hij van zijn leven kan maken. „Ik zou liever tot as dan tot stof vergaan!“ zei hij. „Ik zou liever willen dat mijn vonkje zou opvlammen tot een laaiende gloed dan dat het door houtmoolm zou worden gesmoord. Liever was ik een prachtige meteor, met al mijn atomen in een schitterende vuurgloed ontstoken, dan een slaperige en blijvende planeet. De eigenlijke bestemming van de mens is te leven, niet te bestaan zonder meer. *Ik zal mijn tijd niet verknoeien met pogingen mijn leven te verlengen. Ik zal mijn tijd benutten.*“ De afgepaste tijden die de mensen voor zichzelf bepalen of die anderen voor hen vaststellen, zijn niet absoluut, maar willekeurig. Het werk van de wereld is nooit klaar. Het is dan ook bedroevend iemand zijn tijd te zien doorbrengen in ledigheid of werkloosheid — wachtend, alsmaar wachtend tot de tijd voorbij is. Het gaat niet om jaren, en het is evenmin een kwestie van de klok of van de kalender, maar het gaat erom dat iedereen werkt zo goed hij kan, dat hij zich zo goed mogelijk voelt en zijn best doet om zich zijn hele leven lang op bevredigende wijze nuttig te maken. Daarbij is het niet alleen een zaak van lichamelijke geschiktheid, maar ook van een doeltreffend gebruik van ons verstand, van onze geest, van ons onderscheidingsvermogen en van ervaring

in het dienstbaar maken van onszelf. „De opvatting dat de jeugd de gelukkigste tijd van het leven is, berust op een misvatting,“ heeft William Lyon Phelps² eens gezegd. „De gelukkigste mens is hij die de meest belangwekkende gedachten koestert.“ „Een verstandig man,“ zei Seneca, „zal altijd bedacht zijn op de kwaliteit, en niet op de kwantiteit van het leven.“³ Het leven is een stroom die ons in stilte voortstuwt, langzaam maar zeker, zonder pleisterplaats voor wie dan ook, op onze gang door tijd en eeuwigheid, waarbij iedereen wordt wat hij kan, doet wat hij kan, zijn hele leven lang. „Waar het in het leven om gaat,“ zei Samuel Johnson, „is voorwaarts te gaan.“ „Ik zou liever tot as dan tot stof vergaan! Ik zou liever willen dat mijn vonkje zou opvlammen tot een laaiende gloed dan dat het door houtmoolm zou worden gesmoord. Liever was ik een prachtige meteor, met al mijn atomen in een schitterende vuurgloed ontstoken, dan een slaperige en blijvende planeet. De eigenlijke bestemming van de mens is te leven, niet te bestaan zonder meer. Ik zal mijn tijd niet verknoeien met pogingen mijn leven te verlengen. Ik zal mijn tijd benutten.“

„Het gesproken woord“ van het Tempelplein, uitgezonden via KSL en Columbia Broadcasting System op 17 mei 1970.

1 Jack London: een Amerikaans schrijver (1876—1916).

2 William Phelps: een Amerikaans onderwijsman (1865—1943).

3 Seneca, Lucius Annaeus: een Romeins wijsgeer en staatsman (4 v. Chr. — 65 n. Chr.).

DE STER

Index van alle artikelen verschenen in 1969

A	
ALASKA	
De Kerk in Alaska, Eleanor Knowles	juni 181
Algemene Autoriteiten (foto's)	aug. a59
Als je een tijger tegen komt, John Farr Larson	feb. 57
Anastasion, Andre K., Sr. Hoe de Britse Zending zich handhaafde tijdens de 2e wereldoorlog	aug. 254
Andersen, Hans Christian De nieuwe kleren van de keizer	juni 41
Apostelen der laatste dagen	aug. a57
Ashton, Wendell J. De rose toilettafel	dec. a94
Avondmaalsopzeggingen, jan. 18, feb. 47, mrt. 82, apr. 104, mei 162, juni 191, juli, 226, aug. 260, sep. 296, okt. 324, nov. 355, dec. 384	dec. 384
B	
Baker, LeGrand L. Op naar Carthage om te sterven	okt. 309
Baker, Lynne Neem er de tijd voor naar anderen te luisteren	mrt. 85
Bal is om . . . . ., Een, Serene S. Davis	aug. a62
Barker, Dorothy O. De kruisiging	apr. a25
Baugh, Gary E. Een onschatbare les	okt. 328
Beatie, Bernardine Een bijzonder kerstgeschenk	dec. a89
Behalen van het grootste succes, David O. McKay	jan. 3
BEKERING	
De presiderende bisschop spreekt tot de jeugd over bekering	juli 227
Bekering, A. Theodore Tuttle	apr. 124
Beklimmen van de berg, het, Reed H. Bradford	nov. 350
Belnap, W. Dean De gebondenheid van de jeugd aan de Heiland, ...	nov. 360
Bennion, Lowell L. Hoffelijke partners	okt. 321
Eenvoud	feb. 46
Zoekt wetenschap, door studie alsmede door geloof	juli 213
Ben je gereed voor kerstfeest?, Harold B. Lee	dec. 373
Beproevingen van de ongehuwde staat, Maureen D. Keeler	feb. 55
Berichten van de gelovigen, Jay M. Todd	nov. 345
Beste in het leven, het, Marion D. Hanks	sep. 287
Bind uw schoenzolen aan, Jeff Holland	feb. 50
Bittner, Florence Moeders hebben zo hun eigen plaats	mei 163
Bradford, Reed H. Het beklimmen van de berg, ...	nov. 350
Voor iedereen	mrt. 80
Zijn liefde is een bron van inspiratie	juni 185
Door de jaren heen	mei 160
Brown, Hugh B. Inspirerende boodschap	nov. 342
Burton, Theodore M. Inspirerende boodschap	aug. 342
Waarom genealogie?	nov. 342

Bijbel wint het, de, Jewel B. Elkington ..... juli 225
Bijzonder kerstgeschenk, Bernardine Beatie dec. a89

C

Cannon, Elaine
Met jou maakt het een enorm verschil .... sep. 288
Cannon, Margery S.
Zo dapper als een leeuw ..... juli 49
Christen nummer één, George Durrant ..... mei 159
Christiansen, Elray L.
Inspirerende boodschap ..... mrt.
Clark, Harold Glen
Studerende volwassenen ..... aug. 249
Covey, Stephen R.
Trachten oprecht te zijn ..... jan. 21
Cowan, Richard O.
Ambten in het priesterschap ..... juni 200
Curtis, Lindsay, R.
De macht van de liefde ..... dec. 394

D

Daad van liefde, een, ... jan. 24
Dat is alles wat u bezit, Richard L. Evans .. nov. 355
Daugherty, Gayleene
De vriendschapsmachine ..... jan. a1
Davis, Serene S.
Een bal is om ...., ... aug. a62
Dewitt, Donlu
Het onwillige kerstmannetje ..... dec. 388
Deze bijzondere avond, Janis Hutchinson .... dec. 374
Deze twee tezamen, David O. McKay ..... sep. 275
Dit diertje heeft een geheim!, Olga Osing .... nov. a86
Door de jaren heen, Reed H. Bradford ..... mei 160
Drake, Dennis
Wat is 't gebed? ..... mrt. 84
Droom is niet voldoende, een, Dona Gregory mrt. 87
DUITSLAND
De Kerk in de Duitstalige landen,
Jay M. Todd ..... mrt. 71

Dunn, Paul H.
De doop ..... apr. 128
Durham, G. Homer
De reis naar de maan en de boodschap
aan de aarde ..... juli 232
Durrant, George
Een Christen 'nummer één' ..... mei 159

E

Eccardt, Madeline
In de haven ..... mrt. a21
Eenvoud, Lowell L. Bennion ..... feb. 46
EERLIJKHEID
De presiderende bisschop spreekt tot de
jeugd over eerlijkheid ..... feb. 45
Eersteling van de kudde, de,
Amy Hillyard Jensen ..... jan. 11
Eerste honderd jaren van de JVOOV,
Elianoor Knowles ..... sep. 280
Een eeuw JVOOV-dienst, 1869-1969 ..... sep. 279
Elliot, Max B.
Hand in hand ..... juni 188
Elkington, Jewel B.
De Bijbel wint het ..... juli 225
ENGLAND
Het herstelde Evangelie op de Britse
eilanden ..... juli 221
Hoe de Britse zending zich handhaafde
tijdens de 2e wereldoorlog,
Andre K. Anastasio Sr. .... aug. 254
EVANGELIE
Inspirerende boodschap, Alma Sonne .... feb.
Geloof en leven, David O. McKay ..... feb. 35
Gij dwaalt, niet wetende de Schriften,
Marion D. Hanks ..... apr. 111
Het Evangelie en eerbied voor het wettig
gezag, Sterling R. Provost ..... juli 233
Evans, Richard L.
Het huwelijk is meer dan een bruiloft .... jan.
„Wij missen u overal, de ganse dag" .... feb.
Over het kwetsen van onszelf en anderen mrt.
Wetten waaraan men maar al te
weinig denkt ..... apr.
Moeder, ik heb zoveel aan u te danken .. mei
Wanneer een kind vragen begint te stellen juni
Over niet genoeg doen ..... juli
Misschien wel de moeilijkste les om te leren aug.

lets aan de gang zien komen	sep.		jeugd over het gehoorzamen van de wet ..	jan.	9
Voor lessen die wij niet willen leren	okt.				
Over het zich bekwaren	nov.				
Mijn verloren uren	dec.				
Eyestone, Suzanne					
De Samaritaan	jan.	23			
F					
Fairall, Roberta L.					
Tekenpret	aug.	a60			
Maak een paashaas	apr.	a29			
Flack, Dora D.					
Een levende tegenwoordigheid	feb.	48			
Flint, Christopher					
Meneer Gastropode	feb.	a9			
Furdon, Charles E.					
Laatste poging	nov.	362			
G					
Gaat naar de OOV	sep.	297			
Gabbot, Mabel Jones					
Mark en de zeeslang	okt.	a73			
Gardner, Marjorie Hammit					
Het stekelvarken met de gekrulde stekels	juni	a47			
GEBED					
Vasten en gebed, Marianne C. Sharp	juli	224			
Indien iemand van u wijsheid ontbreekt,					
Bruce R. McConkie	apr.	116			
Wat is 't gebed? Dennis Drake	mrt.	84			
Kracht voor tien, Ben F. Mortensen	juli	231			
Gedraglijm met betrekking tot mijn zoon,					
Daniel S. Hess	okt.	315			
GEDULD					
Geduld, een onontbeerlijke deugd,					
Franklin D. Richards	feb.	38			
Geen beter spiekbriefje, Dwane S. Sykes ..	feb.	51			
Geheim van de vlinderbandiet, het,					
Murray T. Pringle	jan.	a7			
GEHOORZAAMHEID					
Een onschatbare les, Gary E. Baugh	okt.	328			
Inspirerende boodschap, Boyd K. Packer..	sep.				
De presiderende bisschop spreekt tot de					
GELOOF					
Geloof, Boyd Packer	apr.	120			
Inspirerende boodschap, Henry Taylor	mei				
Geloof en leven, David O. McKay	feb.	35			
GENEALOGIE					
Inspirerende boodschap,					
Theodore M. Burton	aug.				
Het nieuwe Giant-systeem in de genealogie	juni	192			
Een nieuwe vereenvoudigde methode	mrt.	89			
Berichten van gelovigen, Jay M. Todd	nov.	345			
Waarom genealogie? Theodore M. Burton	nov.	341			
De wereldconferentie voor documentatie,					
Douglas D. Palmer	apr.	137			
GESPROKEN WOORD, Richards L. Evans					
Het huwelijk is meer dan een bruiloft	jan.				
'Wij missen u overal, de ganse dag'	feb.				
Over het kwetsen van onszelf en anderen	mrt.				
Wetten waaraan men maar al te weinig					
denkt	apr.				
Moeder, ik heb zoveel aan u te danken ..	mei				
Wanneer een kind vragen begint te stellen	juni				
Over niet genoeg doen	juli				
Misschien wel de moeilijkste les om te leren	aug.				
lets aan de gang zien komen	sep.				
Voor lessen die wij niet willen leren	okt.				
Over het zich bekwaren	nov.				
Mijn verloren uren	dec.				
Geschiedenis van het Mormonisme,					
Doyle L. Green	juli	216			
GETUIGENIS					
De presiderende bisschop spreekt tot de					
jeugd over getuigenis	juni	196			
Trachten oprecht te zijn, Stephen R. Covey	jan.	21			
Wat de Kerk voor twee bekeerlingen					
betekent, Ed. Pruy	jan.	25			
Getuigenissen van vier getuigen					
betreffende het Boek van Mormon	jan.	8			
GEZIN					
Geef vader zijn plaats aan het hoofd van					
het gezin terug, Stephen L. Richards	nov.	356			
Te vertrouwen en te gehoorzamen,					
R. H. en D. D. Madsen	dec.	391			
Deze bijzondere avond,					
Janis F. Hutchinson, ...	dec.	374			
GEZONDHEID					
Een gezondheidsregel die de moeite loont,					
Willis D. Wynn	aug.	261			
Grant, Heber J.					
Om datgene te volbrengen wat de					
Heer gebied	dec.	380			

Grass, Nan Osmond Wij zijn allemaal plaatsvervangende leraars	nov.	353
Green, Doyle L. De geschiedenis van het mormonisme	juli	216
Gregory, Dona Een droom is niet voldoende	mrt.	87
Grote doel van sterfelijkheid, het, David O. McKay	nov.	339
Gij dwaalt, niet wetende de Schriften, Marion D. Hanks	apr.	111
Gij zult de Heer liefhebben, Henry D. Taylor	okt.	316

H

Hand in hand, Max B. Elliot	juni	188
Hanks, Marion D. Ik ben klaar voor u	feb.	49
Gij dwaalt, niet wetende de Schriften	apr.	111
De ziel van een profeet	sep.	276
Het beste in het leven	sep.	287
Hawthorn, Nathaniel Koning Midas heeft goud in zijn vingertoppen	mei	a36
HEILIGE GEEST De gave des Heiligen Geestes, S. Dilworth Young	apr.	132
5 Jahresinhalt holl. Het herstelde Evangelie op de Britse eilanden	juli	221
Hess, Daniel S. Een gedragslijn met betrekking tot mijn zoon	okt.	315
Hoffelijke partners, Lowell L. Bennion	okt.	321
Holland, Jeff Bind uw schoenzolen aan	feb.	50
Hoe de Britse zending zich handhaafde tijdens de 2e wereldoorlog, Andre K. Anastasion Sr.	aug.	254
Hoe het ware vrouw-zijn moet worden geleerd, Albert L. Payne	okt.	325
Hoe men verslagen en rapporten dient te gebruiken, Delbert L. Stapley.....	dec.	377
Hoed van Bojo, de, Solveig Paulson Russell	mrt.	a17

Huidige plaats van de vrouw in de Kerk, de, Belle S. Spafford	sep.	292
HUIS Op ieder huisgezien, David O. McKay	dec.	371
Hunt, Afton W. Wat wilt Gij, dat ik doen zal?	okt.	327
Hutchinson, Janis Wiegeliëdjes en warme rijst, ...	mrt.	68
Deze bijzondere avond	dec.	374
HUWELIJK De beproevingen van de ongehuwde staat, Maureen D. Keeler	feb.	55
Zo niet voor tijd, dan toch voor alle eeuwigheid, Harold B. Lee	juni	193
Het huwelijk is meer dan een bruiloft, Richard Evans	jan.	
Hij is opgestaan, en, ...	apr.	a27

I

Iets aan de gang zien komen, Richard L. Evans	sep.	
Ideeën en individuen, Jean T. Kunz	okt.	322
Ik ben klaar voor u, Marion D. Hanks	feb.	49
In de haven, Madeline Eccardt	mrt.	a21
Indien iemand van u wijsheid ontbreekt, Bruce R. McConkie	apr.	116

J

Jacobsen, Florence S. Een eeuw van zusterschap	mei	169
Jensen, Amy Hillyard De eersteling van de kudde	jan.	11
JEUGD Bind uw schoenzolen aan, Jeff Holland	feb.	50
Een droom is niet voldoende, Dona Gregory	mrt.	87
De gebondenheid van de jeugd aan de Heiland, W. Dean Belnap	nov.	360
Geen beter spiekbriefje, Dwane J. Sykes ..	feb.	51
Ik ben klaar voor u, Marion D. Hanks	feb.	49
Macht? Om wat te doen?	aug.	264
Met jou maakt het een enorm verschil, Elaine Cannon	sep.	288
Moeders hebben zo hun eigen plaats,		

Florence Bittner	mei	163
Neem er de tijd voor naar anderen te luisteren, Lynne Baker	mrt.	85
Het onwillige kerstmannetje, Donlu Dewitt	dec.	388
Vijf herinneringen die ik graag zou willen hebben, een student	juli	229
Zo weinigen durven, Lynda Sue Roper ..	okt.	329
Zonder zorgen in de wereld, Willard Mitt Romney	juni	198

JEZUS CHRISTUS

En Hij is opgestaan	apr.	a27
Hoffelijke partners, Lowell L. Bennion	okt.	321
Inspirerende boodschap, David O. McKay	okt.	
Jezus Christus, Heer van het heelal, Marion G. Romney	apr.	106
De kruisiging	apr.	a25
Onze Heer en Heiland, David O. McKay ..	apr.	99

Jones, Helen Hinckley Opschudding in de keuken	jan.	16
---	------	----

JOSEPH SMITH

Vanaf de voet van een hoge berg, David O. McKay	mrt.	67
Indien iemand van u wijsheid ontbreekt, Bruce R. McConkie	apr.	116
Joseph Smith en zijn gezin, Albert Zobell jr.	dec.	385
Joseph Smith, zijn bron van wetenschap, David O. McKay	mei	147

Juist de kleine dingen waar het op aan komt, het zijn, Louise Madsen	mrt.	83
---	------	----

K

De Kerk in Alaska, Eleanor Knowles	juni	181
De Kerk in de Duits-talige landen, Jay M. Todd	mrt.	71
Koning Midas heeft goud in zijn vingertoppen, Nathaniel Hawthorne	mei	a36
Koning Salomo, Dorothy O. Barker	okt.	a76
Kracht voor tien, Ben F. Mortensen	juli	229
De kruisiging, Dorothy O. Barker	apr.	a25
Kunz, Jean T. Ideeën in individuen	okt.	322
Knowles, Eleanor De Kerk in Alaska	juni	181
De eerste honderd jaren van de JVOOV ..	sep.	280

L

Laatste poging, Charles R. Furden	nov.	362
Laat ze zelfstandig leren denken, Lynn Stoddard	apr.	103
Lagen en listen der mensen, John H. Vandenberg	aug.	265
Lange nacht, een, Iris Syndergaard	sep.	a68
Larson, John Farr Als je een tijger tegenkomt	feb.	57
Lee, Harold B. Ben je gereed voor kerstfeest?	dec.	373
Zo niet voor tijd, dan toch voor alle eeuwigheid	juni	193
Legende van de oosterse toonladder, W. en B. Neelands	nov.	a81

LEIDERSCHAP

Inspirerende boodschap, Franklin D. Richards	juli	
Levende tegenwoordigheid, een, Dora D. Flack	feb.	48

LIEFDE

Zijn liefde is een bron van inspiratie, Reed H. Bradford	juni	185
De macht van de liefde, Lindsay R. Curtis	dec.	394
Gij zult de Heer liefhebben, Henry D. Taylor	okt.	316

Longden, John Inspirerende boodschap	apr.	
---	------	--

Lyon, T. Edgar Schriftuur van deze tijd: de Leer en Verbonden	mrt.	78
---	------	----

M

Maak een paashaas, Roberta L. Fairall	apr.	a29
Macht? Om wat te doen?	aug.	264
Macht van de liefde, de, Lindsay Curtis	dec.	394
Macht van het voorbeeld, Delbert L. Stapley	okt.	318
Madsen, Louise W. Het zijn juist de kleine dingen waar het op aankomt	mrt.	83
Madsen, Richard H. en Doralee D. Te vertrouwen en te gehoorzamen	dec.	391

Maken van een plan voor het geven van uw
les, het, Rex. D. Pinegar ..... aug. 258
sep. 295

Mansur, Dorothy
Een verrassing voor moeder eekhoorn .... mei a33

Mark en de zeeslang, Mabel Jones Gabbot .. okt. a73

Marshall, Richard J.
Het mormoonse bataljon in San Diego .... okt. 313
Een schilderij, voorstellende
„Mozes ordent Aäron“ ..... mei 155

Meneer Gastropode, Christopher Flint .... feb. a9

Met jou maakt het een enorm verschil,
Elaine Cannon ..... sep. 288

MOED

Als je een tijger tegenkomt,
John Farr Larson ..... feb. 57
Kracht voor tien, Ben F. Mortensen ..... juli 231
Moed, een sterk wapen, Jay M. Todd .... mei 167

Moedergewoonten, Florence Pinnock ..... aug. 257

Moeder, ik heb zo veel aan u te danken,
Richard L. Evans ..... mei

Moeder tegen wie je kunt opzien, een,
Florence B. Pinnock ..... mei 158

Moeders hebben zo hun eigen plaats,
Florence Bittner ..... mei 163

Moeders uit de Bijbel, de, Sterling W. Sill .. mei 149

Monson, Thomas S.
Inspirerende boodschap ..... jan.

Mormoonse bataljon in San Diego,
Richard J. Marshall ..... okt. 313

Mortensen, Ben F.
Kracht voor tien ..... juli 231

Mc

McConkie, Bruce R.
Indien iemand van u wijsheid ontbreekt .. apr. 116

McKay, David (over-) de ziel van een profeet,
Marion D. Hanks ..... sep. 287

McKay, David O.
Het behalen van het grootste succes .... jan. 3
Geloof en leven ..... feb. 35
Vanaf de voet van een hoge berg ..... mrt. 67
Onze Heer en Heiland ..... apr. 99

Joseph Smith, zijn bron van wetenschap .. mei 147
Naar die ideale volmaaktheid ..... juni 179
Vier handwijzers, ... juli 211
De poort van de doop ..... aug. 243
Deze twee tezamen ..... sep. 275
Voor ons weggelegd ..... okt. 307
Inspirerende boodschap ..... okt.
Het grote doel van de sterfelijkheid ..... nov. 339
Op ieder huisgezin ..... dec. 371

N

Naar die ideale volmaaktheid,
David O. McKay ..... juni 179

Neelands, W. en B.
De legende van de oosterse toonladder, .. nov. a81

Neem er de tijd voor naar anderen
te luisteren, Lynne Baker ..... mrt. 85

Nieuwe Giant-systeem in de genealogie .... juni 192

Nieuwe huisje, het, Solveig Paulson Russell sep. a65
Nieuwe kleren van de keizer, de,
Hans Christian Andersen ..... juni 41

Nieuwe vereenvoudigde methode van
inzenden van namen voor Tempelwerk .... mrt. 89

O

Om datgene te volbrengen wat de Heer
gebiedt, Bryant S. Hinckley ..... dec. 380

ONDERWIJZEN

Zó onderwijzen dat levens erdoor worden
veranderd, Clark D. Webb ..... jan. 17
Eenvoud, Lowell L. Bennion ..... feb. 46

Het beklimmen van de berg,
Reed H. Bradford ..... nov. 350

Wij zijn allemaal plaatsvervangende leraars,
Nan Osmond Grass ..... nov. 353
Voor iedereen, H. Bradford ..... mrt. 80

Hoe het ware vrouw-zijn moet worden
geleerd, Albert L. Payne ..... okt. 325

Ideeën en individuen, Jean T. Kunz ..... okt. 322
Laat ze zelfstandig leren denken,
Lynn Stoddard ..... apr. 103

Door de jaren heen, Reed H. Bradford .... mei 160
Het maken van een plan voor het geven van
uw les, Rex S. Pinegar ..... aug. 258
sep. 295

Oni to Kaeru	mrt.	a18
Onschatbare les, een, Gary E. Baugh	okt.	328
Onwillige kerstmannetje, het, Donlu Dewitt ..	dec.	388
Onze Heer en Heiland, David O. McKay	apr.	99
Onze kinderen — „De liefelijkste bloemen uit Gods eigen tuin“, Joseph Fielding Smith	mei	165
OOV		
Het sportprogramma van de OOV	jan.	19
Vrienden worden in de OOV gemaakt	aug.	263
Gaat naar de OOV	sep.	297
Een eeuw JVOOV-dienst 1869-1969	sep.	279
De eerste honderd jaren van de JVOOV, Eleanor Knowles	sep.	280
De JVOOV — een eeuw van zusterschap, Florence S. Jacobsen	mei	169
Opmerkingsvermogen, een goddelijke gave, Mirla Greenwood Tayne	mei	152
Op naar Carthage om te sterven, Legrand L. Baker	okt.	309
Opschudding in de keuken, Helen Hincley Jones	jan.	16
Osing, Olga Dit diertje heeft een geheim	nov.	a86
Over het kwetsen van onszelf en anderen, Richard L. Evans	mrt.	
Over het zich bekwamen, Richard L. Evans ..	nov.	
Over niet genoeg doen, Richard L. Evans	juli	

P

Packer, Boyd K. Geloof	apr.	120
Inspirerende boodschap	sep.	
Palmer, Douglas D. De wereldconferentie voor documentatie ..	apr. nov.	137 341
Parr, Lucy Een verrassing voor Susan	apr.	a30
Payne, Albert L. Hoe het ware vrouw-zijn moet worden geleerd	okt.	325
Peer, Larry H. Wie zal een deugdelijke huisvrouw vinden?	apr.	101
Persoonlijke waardering, Roger Winship Stuart	aug.	245

Pinegar, Rex D. Het maken van een plan voor het geven van uw les	aug. sep.	258 295
Pinnock, Florence B. Moedergewoonten, ...	aug.	257
Een moeder tegen wie je kunt opzien	mei	158
Pioniersvrouw, de, Kenneth W. Goodfrey ..	sep.	289
Pleidooi voor het oordeelkundig gebruik van verdovende geneesmiddelen, Dr. J. Louis Schricker	sep.	285
Poort van de doop, de, David O. McKay	aug.	243
Porter, Joan André, De wonderwereld van de zee	jan.	a4
Presiderende bisschop, John H. Vandenberg, spreekt tot de jeugd over: Het gehoorzamen van de wet	jan.	9
Eerlijkheid	feb.	45
Wie zij eigenlijk zijn	mrt.	76
Getuigenis	juni	196
Bekering	juli	227
Tiende	aug.	252
Wat is een naam?	sep.	294
Het Woord van Wijsheid	dec.	390
PRIESTERSCHAP		
Macht? Om wat te doen?	aug.	264
Ambten in het priesterschap, Richard O. Cowan	Juni	200
Prangle, Murray T. Het geheim van de vlinderbandiet	jan.	a7
Provost, Sterlin R. Het Evangelie en eerbied voor het wettig gezag	juli	233
Pruyn, Ed. Wat de Kerk voor twee bekeerlingen betekent	jan.	25

R

Reis naar de maan en de boodschap aan de aarde, de, G. H. Durham	juli	232
Restauratie van de Tempel te Nauvoo, Jay M. Todd	feb.	40
Richards, Franklin D. Inspirerende boodschap	juli	

Geduld, een onontbeerlijke deugd	feb.	38
Romney, Marion G. Jezus Christus, Heer van het Heelal	apr.	106
Romney, Willard Mitt, Zonder zorgen in de wereld	juni	198
Roper, Lynda Sue Zo weinigen durven	okt.	329
Rose toilettafel, de, Wendell J. Ashton	dec.	a94
Russell, Sollveig Paulsen De hoed van Bojo	mrt.	a17
Het nieuwe huisje, ...	sep.	a65

S

Samaritaan, de, Suzanne Eyestone	jan.	23
SAMOA Een daad van liefde	jan.	24
Sandberg, Evalyn M. De hoop en vreugde van iedere mens	dec.	382
Schilderij, voorstellende „Mozes ordent Aäron“, Richard J. Marshall	mei	155
Schriftuur van deze tijd: de Leer en Verbonden, T. Edgar Lyon	mrt.	78
Schricker, J. Louis, Pleidooi voor het oordeelkundig gebruik van verdovende geneesmiddelen	sep.	285
Sharp, Marianne C. Vasten en Gebed	juli	244
Sill, Sterling W. De moeders uit de Bijbel	mei	149
Inspirerende boodschap	juni	
Smith, Joseph F. Onze kinderen — „De liefelijkste bloemen uit Gods eigen tuin“	mei	165
Sonne, Alma Inspirerende boodschap	feb.	
Spafford, Belle S. Jaarverslag en officiële instructies	feb.	52
De huidige plaats van de vrouw in de Kerk	sep.	292
Sportprogramma van de OOV	jan.	19
Stapley, Delbert L. De macht van het voorbeeld	okt.	318

Stekelvarken met de gekrulde stekels, het, Marjorie H. Gardner	Juni	a47
STERFELIJKHEID Het grote doel van de sterfelijkheid, David O. McKay	nov.	339
Stoddard, Lynn Laat ze zelfstandig leren denken	apr.	103
Stuart, Roger Winship Persoonlijke waardering	aug.	245
Studerende volwassenen, Harold Glen Clark	aug.	249
SUCCES Het behalen van het grootste succes, David O. McKay	jan.	3
Sykes, Dwane J. Geen beter spiekbriefje	feb.	51
Sykes, William T. Over het reiken naar de maan	dec.	386
Syndergaard, Iris Een lange nacht	sep.	a68

T

Taylor, Henry D. Inspirerende boodschap	mei	
Gij zult de Heer liefhebben	okt.	316
Tekenpret, Roberta L. Fairall	aug.	a60
TEMPELS Inspirerende boodschap, Elray L. Christiansen	mrt.	
De restauratie van de tempel te Nauvoo, Jay M. Todd	feb.	40
Te vertrouwen en te gehoorzamen, Richard H. en Doralee D. Madsen	dec.	391
Thayne, Mirla Greenwood Opmerkingsvermogen, een goddelijke gave	mei	152
TIENDEN Inspirerende boodschap, Boyd Packer	dec.	
Presiderende bisschop spreekt tot de jeugd over tiende	aug.	252
DE TIEN GEBODEN Wetten waaraan men maar al te weinig denkt, Richard L. Evans	apr.	

Todd, Jay M.			
De Kerk in de Duitstalige landen	mrt.	71	
De restauratie van de tempel te Nauvoo	feb.	40	
Berichten van de gelovigen	nov.	345	
Moed, een sterk wapen	mei	167	
Trachten oprecht te zijn, Stephen R. Covey	jan.	21	
Tuttle, A. Theodore			
Bekering	apr.	124	

V

Vanaf de voet van een hoge berg,			
David O. McKay	mrt.	67	
Vandenbergh, John H.			
De lagen en listen der mensen	aug.	265	
De presiderende bisschop spreekt tot de jeugd over:			
Het gehoorzamen van de wet	jan.	9	
Eerlijkheid	feb.	45	
Wie zij eigenlijk zijn	mrt.	76	
Getuigenis	juni	196	
Bekering	juli	227	
Tiende	aug.	252	
Wat is een naam?	sep.	294	
Het Woord van Wijsheid	dec.	390	
Vasten en Gebed, Marianne C. Sharp	juli	224	

VERANTWOORDELIJKHEID

Vier handwijzers, David O. McKay	juli	211	
Inspirerende boodschap, John Longden	apr.		
Voor ons weggelegd, David O. McKay	okt.	307	

Verrassing voor moeder eekhoorn,			
Dorothy Mansur	mei	a33	
Verrassing voor Susan, Lucy Parr	apr.	a30	

VERDOVENDE MIDDELEN

Pleidooi voor het oordeelkundig gebruik van verdovende geneesmiddelen,			
Dr. J. Louis Schricker	sep.	285	

VERHALEN

Bind uw schoenzolen aan, Jeff Holland	feb.	50	
Een bijzonder kerstgeschenk,			
Bernadine Beatie	dec.	89	
Een Christen nummer één, George Durrant	mei	159	
Dit diertje heeft een geheim, Olga Osing	nov.	a86	
De eersteling van de kudde,			
Amy Hillyard Jensen	jan.	11	

En Hij is opgestaan,	apr.	a27	
Geen beter spiekbriefje, Dwane S. Sykes	feb.	51	
Het geheim van de vlinderbandiet,			
Murray T. Pringle	jan.	a7	
De hoed van Bojo, Solveig Paulson Russell	mrt.	a17	
In de haven, Madeline Eccardt	mrt.	a21	
Koning Midas heeft goud in zijn vinger- toppen, Nathaniel Hawthorne	mei	a36	
Koning Salomo, Dorothy O. Barker	okt.	a76	
De kruisiging, Dorothy O. Barker	apr.	a25	
Laatste poging, Charles E. Furden,	nov.	362	
De legende van de oosterse toonladder,			
William en Barbara Neelands	nov.	a81	
Een lange nacht, Iris Syndergaard	sep.	a68	
Een levende tegenwoordigheid,			
Dora D. Flack	feb.	48	
Mark en de zeeslang, Mabel Jones Gabbot	okt.	a73	
Meneer Gastropode, Christopher Flint	feb.	a9	
Het nieuwe huisje, Solveig Paulson Russell	sep.	a65	
De nieuwe kleren van de keizer,			
Hans Christian Andersen	juni	a41	
Het onwillige kerstmannetje, Donlu Dewitt	dec.	388	
Persoonlijke waardering,			
Roger Winship Stuart	aug.	245	
De Samaritaan, Suzanne Eyestone	jan.	23	
Het stekelvarken met de gekrulde stekels,			
Marjorie H. Gardner	juni	a47	
Een verrassing voor moeder eekhoorn,			
Dorothy Mansur	mei	a33	
Een verrassing voor Susan, Lucy Parr	apr.	a30	
De vriendschapsmachine,			
Gayleene Daugherty	jan.	a1	
Wiegeliëdjes en warme rijst,			
Janis F. Hutchinson	mrt.	68	
De wonderwereld van de zee,			
Joan Andre Porter	jan.	a4	
Zo dapper als een leeuw,			
Margery S. Cannon en Laurence G. Wilkinson	juli	49	

VERSLAGEN EN RAPPORTEN

Hoe men verslagen en rapporten dient te gebruiken, Delbert L. Stapley	dec.	377	
Vier handwijzers, David O. McKay	juli	211	
Voor iedereen, H. Bradford	mrt.	80	
Voor lessen die wij niet willen leren, Richard L. Evans	okt.		
Voor ons weggelegd, David O. McKay	okt.	307	

VOORBEELD

Het beste in het leven, Marion D. Hanks	sep.	287	
---	------	-----	--

De macht van het voorbeeld, Delbert L. Stapley	okt.	318
Zo weinig durven, Lynda Sue Roper	okt.	329
Wat wilt Gij dat ik doen zal, Afton W. Hunt	okt.	327
Geef vader zijn plaats aan het hoofd van het gezin terug, Stephen L. Richards	nov.	356
Vrienden worden in de OOV gemaakt, ...	aug.	263
Vriendschapsmachine, de, Gayleene Daugherty	jan.	a1
HET VROUW-ZIJN		
Deze twee tezamen, David O. McKay	sep.	275
De huidige plaats van de vrouw in de Kerk, Belle S. Spafford	sep.	292
Hoe het ware vrouw-zijn moet worden geleerd, Albert L. Payne	okt.	325
De moeders uit de Bijbel, Sterling W. Sill	mei	149
Een moeder tegen wie je kunt opzien, Florence B. Pinnock	mei	158
Moeders hebben zo hun eigen plaats, Florence Bittner	mei	163
Moeder, ik heb zoveel aan u te danken, Richard L. Evans	mei	
Moedergewoonten, Florence B. Pinnock	aug.	257
De pioniersvrouw, Kenneth W. Godfrey	sep.	289
Wie zal een deugdelijke huisvrouw vinden? Larry H. Peer	apr.	101
Vijf herinneringen die ik graag zou willen hebben, een student	juli	229

W

WAARHEID		
Naar die ideale volmaaktheid, David O. McKay	juni	179
Waarom genealogie? Theodore M. Burton ..	nov.	342
Wanneer een kind vragen begint te stellen, Richard L. Evans	juni	
Wat de Kerk voor twee bekeerlingen betekent, Ed Pruy	jan.	25
Wat is 't gebed? Dennis Drake	mrt.	84
Wat wilt Gij dat ik doen zal? Afton W. Hunt	okt.	327
Wat wilt u dat het nieuwe jaar u brengt?	jan.	15
Webb, Clark D. Zo onderwijzen dat levens erdoor worden		

veranderd	jan.	17
Wereldconferentie voor documentatie, Douglas D. Palmer	apr.	137
	nov.	341
WERK		
Over niet genoeg doen, Richard L. Evans ..	juli	
Wie zal een deugdelijke huisvrouw vinden? Larry H. Peer	apr.	101
Wiegeliedjes en warme rijst, Janis Hutchinson	mrt.	68
Wilkinson, Lurene G. Zo dapper als een leeuw	juli	a49
Wonderwereld van de zee, Joan Andre Porter	jan.	a4
WOORD VAN WIJSHEID		
Presiderende bisschop spreekt tot de jeugd over het Woord van Wijsheid	dec.	390
Wynn, Willis D. Een gezondheidsregel die de moeite loont	aug.	261
Wij missen u overal, de ganse dag, Richard L. Evans	feb.	
Wij zijn allemaal plaatsvervangende leraars, Nan Osmond Grass	nov.	353
Wij zijn trouw verschuldigd aan het opperste gezag, Howard W. Hunter	jan.	5

Y

Young, S. Dilworth De gave des Heiligen Geestes	apr.	132
--	------	-----

Z

ZENDINGSWERK		
Hand in hand, Max B. Elliot	juni	188
Zonder zorgen in de wereld, Willard Mitt Romney	juni	198
Laatste poging, Charles R. Furden	nov.	362
ZHV		
Wat wilt u dat het nieuwe jaar u brengt? ..	jan.	15
Zo onderwijzen dat levens erdoor worden veranderd, Clark D. Webb	jan.	17

Jaarverslag en officiële instructies, Belle S. Spafford	feb.	52	Zo dapper als een leeuw, Margery S. Cannon	juli	49
Ziel van een profeet, de, Marion D. Hanks ..	sep.	276	Zo niet voor tijd, dan toch voor alle eeuwigheid, Harold B. Lee	juni	193
Zobell, Albert L., Jr. Joseph Smith en zijn gezin	dec.	385	Zo weinigen durven, Lynda Sue Roper	okt.	329
Zoekt wetenschap, door studie alsmede door geloof, Lowell L. Bennion	juli	213	Zonder zorgen in de wereld, Willard Mitt Romney	juni	198

